TRANSPORT ARBETAREN

Nummer 9 september 2022

Oro och ilska bland tidningsbuden på VTD

Val 2022
Stor partienkät

Kommer inflationen att kosta oss jobben?

KULTUR
Intervju med Özz Nûjen

OMVALD

Enig kongress gav Tommy Wreeth fem år till

Transports

VALKOMPASS

Riksdagsvalet 2022

Så här svarar riksdagens partier på dom frågor som är prioriterade för Transports medlemmar. Den 11 september är det val – glöm inte att rösta och göra din röst hörd!

	M	KD	SD	L	C	MP	V	S
Ska fackförbund få utse skyddsombud?	Nej	Nej	Nej	Nej	Inget tydligt svar	Ja	Ja	Ja
Ska allmänvisstid tas bort som anställningsform?	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Ska regioner, kommuner och myndigheter kunna kräva kollektivavtal i offentlig upphandling?	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Ska plattformsföretag sluta få specialbehandling på arbetsmarknaden?	Nej	Tycker att det är upp till parterna att bestämma	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Ska det krävas C-körkort för att köra lastbil på inhägnat område? Till ex. på flygplatser eller i hamnar?	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ej tagit ställning i frågan	Ja	Ja
Ska den förhöjda nivån i A-kassan ligga kvar?	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Ska fackavgiften vara avdragsgill?	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Ska den slopade karensdagen bli permanent?	Nej	Nej	Ja, men för skolpersonal & personer i etableringen	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja, specifikt för vård- och hälsopersonal

Läs mer om vårt valarbete!

TRANSPORTARBETAREFÖRBUNDET 1897

TRANSPORT ARBETAREN

Svenska Transportarbetareförbundets tidning.

Box 714, 101 33 Stockholm.
Besöksadress: Olof Palmes gata 29, 6 tr.
transportarbetaren.se

På omslaget: Tommy Wreeth

ANNONSER
AdSales Group AB, Joel Pehrsson
Tel: 073-590 25 32
E-post: joel@adsales.se

TRYCK
Bold Printing Mitt AB, Sundsvall 2022.
TS-kontrollerad upplaga: 55 200.
Nästa nummer utkommer den 29–30 september.

PRENUMERATION
200 kronor per år. Adressändring meddelas till respektive avdelning. Icke medlemmar kan mejla info@transportarbetaren.se.

REDAKTION
E-post: fornamn.efternamn@transportarbetaren.se
Telefon: 010-480 30 00

KRISTINA SJÖBERG
Chefredaktör och ansvarig utgivare
010-480 33 01

CHRISTINA AHLUND
Redigerare
010-480 33 05

PERNILLA AHLSÉN
Reporter
010-480 33 07

JOHN ANTONSSON
Reporter/redigerare
010-480 33 06

LILLY HALLBERG
Reporter
010-480 33 03

JUSTINA ÖSTER
Reporter
010-480 33 04

Innehåll Nr 9

FOTO: PERNILLA AHLSÉN

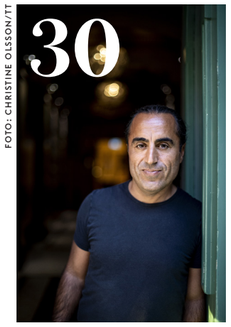

FOTO: CHRISTINE OLSSON/TT

FOTO: STEFAN HESSMAN

4 LEDARE
KRISTINA SJÖBERG
Transportarbetarens chefredaktör skriver om demokrati i Transport och hela landet.

6 VAL 2022 PARTIENKÄT
Vad tycker riksdagspartierna om de frågor som berör dig som transportare?

11 ORDNINGSVAKTER
Dödsfallet i tunnelbanan.

12 KRÖNIKA
ALEXANDRA EINERSTAM
Outsourcing som käftsmäll.

14 TIDNINGSBUDSLÖNER
Upprörda medlemmar på VTD kämpar mot arbetsgivarens hyvlingsförsök.

19 KRÖNIKA
DAVID ERICSSON
Längtan efter alla de vanliga vardagarna...

20 KONGRESS 2022
208 kongressombud från hela landet var med och beslutade om Transports framtid under fem dagar i Örebro. Kongressen var den 35:e i förbundets 125-åriga historia.

28 FRÅGA FACKET
Får vi snart se förarlösa lastbilar? Det och fler frågor svarar Transports experter på.

30 KULTUR
Varför satt Özz Nûjen i sin Tesla och grät?

32 SEPTEMBERKRYSSET

33 MÅNADENS QUIZ

34 MÅNADENS MEDLEM
Väktaren och fotografen Stefan Hessman har följt Janne som är hemlös.

36 MÅNADENS KLUBB
Lastarna i SAS klubb på Arlanda har haft tuffa år.

39 KRÖNIKA
TOMMY WREETH
Transports ordförande om en hektisk höst med kongress, val och avtalsrörelse.

Ledare

Vilket samhälle vill du ha?

Nu har Transports kongress nyligen avslutats och kongressombuden valt en ny förbundsledning. Det har diskuterats, kompromissats och beslutats om en massa olika motioner. Redaktionen var så klart på plats och du kan läsa om kongressen på sidorna 20–27.

En kongress är en uppvisning av den parlamentariska demokratin. Alltså en sådan där demokrati där du är med, via ombud som väljer vilka som ska företräda dig i olika forum.

2017 bestämde kongressen att Transport skulle vara ett kampförbund. På Transports 35:e kongress var frågan upp om man också ska vara ett feministiskt förbund. Ett steg man inte riktigt var mogen att ta. Förbundsstyrelsen ska nu fundera på vad det innebär. Avdelning 9 ville inte vänta och utnämnde sig till Transports första feministiska avdelning.

OM NÅGRA DAGAR har vi en annan uppvisning av den parlamentariska demokratin. Nämligen valen till riksdag, regioner och kommuner. Du som har fyllt 18 år senast på valdagen och har rösträtt kan göra din röst hörd. Det är viktigt att du gör det. För om inte du är med och röstar på dem du vill ska styra landet, vem ska då göra det? De där knäppgökarna som du alltid tycker har fel?

MED DEMOKRATI KOMMER en hel del rättigheter, rätten att delta, att räknas. Det innebär också skyldigheter, som att delta. Demokrati är inget vi en gång för alla har vunnit. Det är något vi hela tiden måste kämpa för. Mordet under Almedalsveckan var en attack mot demokratin. Mot det fria ordet. Förutom, självfallet, den mänskliga tragedi dådet orsakade.

ETT SAMHÄLLE BESTÅR av människorna som bor där. Alla människor. Inför riksdagsvalet är det hög tid att ställa sig frågan vilket samhälle du vill ha. Och vilket parti är det då som bäst företräder det önskade samhället? Vi har ställt frågor till riksdagens politiska partier. Hur de svarade kan du läsa i detta nummer.

ARBETET ÄR I full gång efter sommarens ledighet (tack alla som kämpade för lagstadgad semester). Tipsa gärna redaktionen på redaktionen@transportarbetaren.se och skicka in insändare och debattartiklar till samma adress.

Jag önskar dig en trevlig läsning. Och du, visst ses vi vid valurnorna? ■

> ”Demokrati är inget vi en gång för alla har vunnit. Det är något vi hela tiden måste kämpa för.

Kristina Sjöberg är chefredaktör på Transportarbetaren.

Plus & minus

↑ Demokrati, färggranna löv och klar luft.

↓ Orättvisor, terrordåd och kriget i Ukraina.

VI VILL VETA VAD DU TYCKER!

Mejla oss på redaktionen@transportarbetaren.se

Sagt på facebook

Vi skrev om den befarade hyvlingen av tjänsterna för VTD:s tidningsbud:

”Känns rent ut sagt för jävligt. Ta mer betalt för tjänsterna dom utför i stället. Som alla andra företag gör. Men VTD är inte som andra företag. Har aldrig varit det och lär inte bli det. Tips sparka mer tjänstemän i stället för distributörer.” *Tidningsbudet*

”I Varberg har dom redan gjort om distrikten och sagt upp folk på grund av arbetsbrist. Men så mycket brist på arbete är det inte. Flera kör dubbla distrikt, det finns inga vikarier. Uppsagda personer jobbar som galningar, trots arbetsbrist. Och ingen uppskattning, ingen frukost, så tråkigt. Dom flesta har fått mindre tjänst, en del har gått från 80 till 50 procents tjänst. VTD känns verkligen inte som ett bra ställe att jobba på just nu.” *Mian*

Populärt på webben

... under sommaren:

1. Hastighetsgränser en kort historia
2. E-handeln exploderar
3. Lastbilsliftaren och dårens dotter

Insänt

Prioritera inte bort arbetsmiljöfrågorna

Stress, dåliga arbetsvillkor och otrygghet är några ord som beskriver vardagen för våra medlemmar i deras arbetsliv.

Länge har politiken svikit arbetstagarna med försämringar inom arbetsmiljön.

Kommer jag hem i dag? Får jag lön nästa månad? Får jag behålla mitt arbete? Kan jag skadas i dag? Hinner jag med mitt arbete?

Det är vanliga frågor som lastbilschaufförer, väktaren, taxiföraren, renhållningsarbetaren, mackpersonalen, matbudet och många fler ställer sig.

Arbetsmiljöarbetet prioriteras oftast bort för att det inte gynnar arbetsgivarnas ekonomi.

Vilka konsekvenser skapar då brister eller obefintlig verksamhet i arbetsmiljöarbetet?

44 människor miste livet under arbetstid i Sverige förra året (statistik från Arbetsmiljöverket och Åklagarmyndighetens riksenhet för miljö- och arbetsmiljöbrott).

För Transport är det en självklarhet att ingen ska behöva skadas eller dö på eller av sitt arbete. För att uppnå en nollvision mot arbetsmiljöolyckor vill vi se politiska insatser såsom:

➔ Ett utökat straffrättsligt skydd för vår bevakningspersonal.

➔ Krav på kollektivavtal i offentliga upphandlingar.

➔ Säkrare och bättre arbetsrutiner och processer på terminal och lager.

➔ Att man motverkar arbetslivskriminalitet som ofta förekommer bland annat inom transportsektorn.

➔ Fler trafikpoliser och mer resurser till berörda myndigheter såsom Tullverket och Skatteverket.

Våra medlemmar är stolta över sina yrken och gör allt de kan för att uppnå nivåerna av service, tillgänglighet och flexibilitet. Medan deras uppgifter blir fler och deras tillvaro ofta sämre.

Vi vill se fler aktiva medlemmar ta sig an fackliga uppdrag.

Kräv kollektivavtal om din arbetsgivare inte har det.

Vi vill tydliggöra att det är stora skillnader mellan partierna när det gäller deras åsikter om hur arbetsmarknadens parter ska eller inte ska arbeta med arbetsmiljöfrågor.

Gör din röst hörd den 11 september.

Manuel Gomez, ordförande i Transports avdelning 25 Halmstad

Bilderna

PRIDE I VARBERG. Transport deltog traditionsenligt vid det årliga Pride-firandet i Varberg den 2 juli i somras. Här på bilden syns Jamie Svensson, Andreas Ehm och Manuel Gomez.

FOTO: TRANSPORTS HALMSTADSAVDELNING

Debatt

Vägval i kampen mot arbetslivskriminaliteten

Den växande arbetslivskriminaliteten måste bekämpas med samhällets fulla styrka. Socialdemokraterna driver en benhård politik mot fusk och brottslighet i arbetslivet medan de högerkonservativa partierna vill bevara och i värsta fall fördjupa grova systemfel.

Runt om i landet vittnar Transports medlemmar om hur arbetslivskriminalitet breder ut sig på svensk arbetsmarknad. Arbetslivskriminaliteten göder den organiserade brottsligheten och dränerar välfärden och våra trygghetssystem på resurser. Den hotar på så vis allas vår trygghet.

Konkret handlar arbetslivskriminaliteten om människor i utsatt ställning som luras på löner, om omänskliga arbetsvillkor och om arbetsplatser som är direkt farliga för liv och hälsa.

Kampen mot arbetslivskriminaliteten är en vattendelare i svensk politik. Det syns i den politik som partierna för fram.

I HÖST STÅR Sverige inför ett vägval. Socialdemokraterna har skärpt upp reglerna för arbetskraftsinvandring, inrättat Sveriges två första regionala center mot arbetslivskriminalitet och fördubblat straffen för de som utnyttjar illegal arbetskraft.

Men man ska också vara ärlig med vidden av de problem vi tar oss an. Mer behöver göras och Socialdemokraternas budskap är tydligt: kampen mot arbetslivskriminaliteten ska växlas upp.

Den 1 juli lanserade därför den socialdemokratiska regeringen en nationell strategi mot arbetslivskriminalitet med 45 konkreta åtgärder. Det handlar bland annat om:

➔ Fortsatt uppskärpning av reglerna för arbetskraftsinvandring.

➔ Inrättandet av fler regionala center mot arbetslivskriminalitet.

PÅ ANDRA SIDAN i politiken är intresset för dessa frågor i bästa fall pliktskyldigt ljummet, i värsta fall kantat av aktivt motstånd.

I sin över 60-sidiga valplattform nämner inte Sverigedemokraterna arbetslivskriminalitet en enda gång och partiet har i riksdagen röstat nej till att ge regionala skyddsombud tillträde till fler arbetsplatser. I samma politiska hörn, hos Moderaterna, lever och frodas dessutom Reinfeldt-erans naivitet inför arbetslivskriminaliteten.

Moderaterna försvarade länge med näbbar och klor det system för arbetskraftsinvandring som bidragit till grovt utnyttjande av utländsk arbetskraft. De vill fortfarande inte att arbetskraftsinvandring begränsas till yrken där det faktiskt råder brist på arbetskraft.

I fyra år i rad har Moderaterna dessutom motionerat i riksdagen om att återinföra Lex Laval – en särskild antifacklig gräddfil där staten begränsar fackens möjlighet att med strejk kräva svenska kollektivavtal för anställda i utländska företag som har verksamhet i Sverige. Det kan endast beskrivas som ett uttryckligt hån mot svenska arbetare och svenska företagare.

VALET I HÖST kommer att få direkta effekter på kampen mot den växande arbetslivskriminaliteten.

Med Ulf Kristersson vid rodret får vi en regering som inte bara blundar för problemen utan också hotar att återinföra de systemfel som utgjort en grogrund för arbetslivskriminalitet i Sverige.

I direkt kontrast till detta står Socialdemokraterna, som driver en benhård politik som tar arbetslivskriminaliteten på allvar och gör det som krävs. Alltid med svenska arbetare och svenska företags bästa för ögonen. ■

JOHAN DANIELSSON
(S) bostads- och biträdande arbetsmarknadsminister.

TOMMY WREETH
förbundsordförande, Svenska Transportarbetareförbundet.

”Den hotar på så vis allas vår trygghet.”

Delta i debatten!

genom att mejla ditt debattinlägg till **redaktionen@transportarbetaren.se**. Skicka med ditt namn, befattning och en bild på dig själv.

Vad vill partierna?

Den 11 september är det dags att gå och rösta. Är du osäker på vad? Transportarbetaren har tagit pulsen på riksdagspartierna i frågor om till exempel a-kasseersättning, karensavdrag, upphandlingar och marknadshyror.

Text **JOHN ANTONSSON** *Grafik* **CHRISTINA AHLUND**

Kommentar John Antonsson

En kompass som pekar dig i rätt riktning

För fyra år sedan gjorde Transportarbetaren också en valenkät med liknande frågor. Då varnade vi för att man inte kan ta partiernas svar som ett facit. I dagens politik finns det inga block som varar för evigt, inget parti som samlar nära en majoritet och det enda vi vet med säkerhet är att efter valet väntar svettiga förhandlingar.

POLITIKEN HAR NOG egentligen aldrig stått fast. Men partierna verkar vara beredda att göra större kast än tidigare. Inför förra valet skulle Ulf Kristersson (M) aldrig samarbeta med Sverigedemokraterna. Nu har samarbetet gått så långt så att Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna förhandlat fram en budget som gått genom riksdagen.

Jag tror inte heller att det fanns en enda socialdemokrat som sa att det behövs fler undantag i anställningsskyddet för fyra år sedan. Nu har regeringen drivit igenom det efter kohandel med Centerpartiet och Liberalerna och arbetsmarknadsminister Eva Nordmark (S) kallar det för en ”historisk reform”.

> ”Politiken har nog egentligen aldrig stått fast. Men partierna verkar vara beredda att göra större kast än tidigare.

Socialdemokraterna varnade för marknadshyror i slutet av förra valrörelsen. Sedan var de själva nära att införa det på nya hyresrätter, men stoppades i sista stund av den misstroendeomröstning som tillfälligt sänkte regeringen.

FÖR ATT SNURRA till det ytterligare. Begrunda följande. Vänsterpartiet sänkte den statsminister de ville ha. Socialdemokraterna var nära att förlora regeringsmakten på grund av ett förslag de inte trodde på. Och till sist. De borgerliga partierna, som egentligen vill ha marknadshyror stoppade i praktiken förslaget när de röstade ner statsministern.

Resultatet blev en ren S-regering och medvind i opinionen för statsminister Magdalena Andersson (S).

VID FÖRRA VALENKÄTEN ställde vi frågor om utbildningskrav på bevakningspersonal. Flera högerpartier sa då nej. Sedan dess har en utredning genomförts och ett förslag är att förlänga utbildningstiden för ordningsvakter. Det har fått Moderaterna att vända.

NYA FÖRHÅLLANDEN GÖR att partier agerar på nya sätt. Vissa gånger är det på grund av att ställningstaganden är nödvändiga för att få med sig väljare. Andra gånger på grund av politiskt spel. Men ganska ofta är sanningen att politiker faktiskt kan lära sig nya saker och ändra sig.

Därför är det viktigt att inte se den här typen av enkäter som en checklista för vilket parti man ska rösta på. Se det snarare som en kompass som pekar dig i rätt riktning. Den ger ändå en ganska god fingervisning om var partierna står ideologiskt. ■

PS. Två av frågorna, gällande utländska chaufförers lönevillkor och allmängiltigförklarade kollektivavtal, är så krångliga att vi flyttade dem till en egen artikel på sidan IO. DS.

John Antonsson är reporter och redigerare på Transportarbetaren.

Fotnot: Av utrymmesskäl har vi kortat ned partiernas kommentarer något.

	V	S	C	KD	L	M	MP	
Det ska bli lättare att få ersättning från Försäkringskassan när man är sjuk.	**Ja** Vi behöver även höja ersättningen.	**Ja** Vi Socialdemokrater anser att tidsgränserna i sjukförsäkringen är för stelbenta.	**Ja**	**Ja** Samtidigt är det viktigt att sjukskrivningen syftar till att så snabbt som möjligt få rehabilitering och kunna återgå i arbete.	**Ja**	**Nej** Men det är viktigt att sjukförsäkringen är rättssäker och trygg för den som saknar arbetsförmåga.	**Nej** Men den som är sjuk eller skadad ska självklart ha rätt till ersättning.	**Ja**	Det ska bli lättare att få ersättning från Försäkringskassan när man är sjuk.
Ersättningen från a-kassan ska sänkas.	**Nej** Ersättningen behöver höjas.	**Nej** Tvärtom. Vi vill permanenta den tillfälliga förstärkningen av a-kassan som infördes under pandemin.	**Nej**	**Nja** Vår uppfattning är att a-kassan ska ge hög ersättning i början av arbetslöshetsperioden för att sedan trappas ner snabbare än i dag.	**Nej**	**Nej** Kristdemokraterna vill i stället förbättra a-kassan genom att göra den allmän och obligatorisk.	**Ja** Vi vill återställa nivån till den som gällde före pandemin. Den initialt högre nivån som ska ge trygghet i omställning till nytt jobb behöver sedan följas av en tydligare avtrappning och tidsgränser.	**Nej**	Ersättningen från a-kassan ska sänkas.
Karensavdraget ska avskaffas.	**Ja** Man ska inte pressas att gå till jobbet när man är sjuk.	**-** Vi vill se över hur regelverket kan ändras så att riskerna för inkomstbortfall under sjukdom kan bäras på ett mer solidariskt sätt. Regeringen har därför tillsatt en utredning som ska redovisa sina svar under 2023.	**Ja**	**Nej**	**Nej**	**Nej**	**Nej**	**Ja** Karensavdraget bör avskaffas när det gäller särskilt utsatta yrken, exempelvis skol- och förskolepersonal.	Karensavdraget ska avskaffas.

	V	S	C	KD	L	M	MP	
Vid offentliga upphandlingar ska det ställas krav på lön och andra anställningsvillkor i nivå med kollektivavtalen.	**Ja** Och helst alltid med kollektivavtal.	**Ja** Vid offentliga upphandlingar ska krav ställas på villkor enligt svenska kollektivavtal.	**Ja** Vi vill att man ska kunna ställa tydligare sociala krav i offentliga upphandlingar.	**Ja**	**Nej** Det viktiga är inte att det är just kollektivavtal.	**Ja**	**Nej** Men vissa krav på arbetstid, lön och semester kan vara rimliga att ställa vid behov.	**Ja** Vi vill se kollektivavtalsmässiga villkor men inte krav på kollektivavtal.	Vid offentliga upphandlingar ska det ställas krav på lön och andra anställningsvillkor i nivå med kollektivavtalen.
När kommuner upphandlar sophämtning och det sker byte av entreprenör ska personalen få följa med över.	**Ja**	**Ja** Vi är i grunden positiva till att personalen får följa med, även om detta i första hand är en fråga för fack och arbetsgivare.	**Ja** Som huvudregel ska de anställda följa med vid en verksamhetsövergång om de själva vill det.	**Nej** Vi vill inte reglera det från centralt håll. Det måste finnas utrymme för den upphandlande myndigheten att styra det.	**Nej** Det omöjliggör för byte av entreprenörer som passar det medborgarna behöver mest.	**Ja** När det är lämpligt. Redan i dag finns en arbetsrättslig skyddsregel vid verksamhetsövergångar som kan bli tillämplig vid ett entreprenörsbyte. Regeln ska finnas kvar.	**Nej** Vi har inga förslag om sådana krav utöver de regler som finns i dag och som skyddar anställning och villkor vid verksamhetsövergångar.	**–** Lagen om offentlig upphandling har flera parametrar att väga in och frågan bör främst avgöras juridiskt.	När kommuner upphandlar sophämtning och det sker byte av entreprenör ska personalen få följa med över.
Återinför skatteavdrag för fackföreningsavgiften.	**Ja** Vänsterpartiet fick igenom skatteavdraget för fackföreningsavgiften 2018, det som högern nu har avskaffat.	**Ja**	**Ja** Eftersom kostnaden för medlemskapet i ett fackförbund blir en konsekvens av att ha ett arbete, är det rimligt att den är avdragsgill.	**Nej**	**Nej** Vi anser att det är bättre att sänka skatten på arbete. Då får fler råd att betala fackföreningsavgiften, eller andra viktiga utgifter.	**Nej**	**Nej** Men det är bra om många väljer att vara med i fackföreningar.	**Nej**	Återinför skatteavdrag för fackföreningsavgiften.
Fackets rätt att utse skyddsombud ska begränsas.	**Nej**	**Nej**	**Nej**	**Ja** Vår utgångspunkt är att ansvaret för tillsynen av arbetsmiljön är och måste vara ett myndighetsansvar.	**Nej** Vi vill utvärdera systemet för regionala skyddsombud.	**Ja** Vi vill att skyddsombudens organisering ses över. Fackets ensamrätt kan behöva reformeras med tanke på hur den fackliga anslutningen har minskat över tid.	**Ja** Men vi har inget emot att skyddsombud är fackligt anslutna.	**Ja** Vi vill att makten att utse skyddsombud ska ligga hos kollegorna på arbetsplatsen och de ska kunna välja vem de vill oavsett dennes partibok.	Fackets rätt att utse skyddsombud ska begränsas.
Vid arbetskraftsinvandring ska det vara bindande krav på lön, försäkringar och tjänstepension enligt kollektivavtal.	**Ja**	**Ja**	**Ja**	**Nej** Man måste ha respekt för att väldigt många företag inte har kollektivavtal. Vi vill värna människors möjligheter att komma till Sverige och arbeta, enligt rådande regler.	**Nej** De som kommer hit ska däremot kunna försörja sig och sin familj.	**Ja** Vi vill införa ett lönegolv på 35 000 kronor per månad, med undantag för bristyrken.	**Delvis** Vi vill dubbla dagens lönekrav till ca 27 500 kronor i månaden. Vad gäller övriga anställningsvillkor är det upp till arbetsgivaren, arbetstagaren och deras medlemsorganisationer att avgöra.	**Ja** Och med än fler krav för att skydda svenska arbetare från lönedumpning och oschyst konkurrens.	Vid arbetskraftsinvandring ska det vara bindande krav på lön, försäkringar och tjänstepension enligt kollektivavtal.
Marknadshyra ska införas för hyresrätter.	**Nej** Vänsterpartiet stoppade försöket att införa marknadshyror och vi håller fast vid det.	**Nej**	**Nej**	**Nej** Vi vill att det ska införas fri hyressättning i nybyggda hyresrätter och att bostäders läge och kvalitet ska vägas in när man sätter hyran.	**Nej** Vi vill se fri hyressättning i nyproduktion, men inte för hela hyresmarknaden.	**Ja och nej** Kristdemokraterna är för marknadshyror i nyproduktion men inte generellt. Det behövs för att stimulera ökat byggande av hyresrätter.	**Nej** Vi vill inte införa generella marknadshyror. Däremot behöver nuvarande hyressättningssystem förändras. För nyproduktion förespråkar vi att fastighetsägaren tillsammans med hyresgästen ska få möjlighet att bestämma hyran.	**Nej**	Marknadshyra ska införas för hyresrätter.

11/9

är det val till Sveriges riksdag, regioner och kommuner. Sedan 2013 infaller valdagen för ordinarie val alltid den andra söndagen i september, i enlighet med vallagen.

”All offentlig makt i Sverige utgår från folket. Den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt.”

Första raderna ur regeringsformen, en av Sveriges grundlagar.

Äldre röstare ökar mest

Valet. Antalet röstberättigade i samtliga tre val den 11 september beräknas öka med 180 000 personer jämfört med förra valet 2018. Det rör sig alltså om cirka 7,5 miljoner svenska medborgare. Omkring 1 070 000 av dem är 75 år och äldre, vilket är 150 000 fler jämfört med 2018. Även antalet utländska medborgare, som är röstberättigade i kommun- och regionfullmäktigevalen väntas öka, enligt SCB. ■

20

regioner finns i Sverige. Där beslutas bland annat om sjukvårdspolitik och upphandling av färdtjänst och sjukresor.

Det krävs för att få rösta

Valet. För att rösta i riksdagsvalet ska du vara 18 år, svensk medborgare och vara eller ha varit folkbokförd i Sverige. I val till region- och kommunfullmäktige kan även du som är 18 år och medborgare i ett EU-land, Norge eller Island rösta i den region och kommun som om du är folkbokförd i. Även du som kommer från ett annat land men har varit folkbokförd i Sverige i tre år i följd före valdagen, kan rösta i valet till region- och kommunfullmäktige där du är folkbokförd. ■

Varmt klimat kan gynna hamntrafik

Göteborgs hamn. I dagsläget är det få fartyg som rör sig i Nordostpassagen, men när isarna smälter vid Arktis öppnas farlederna upp. Det kan leda till ökad sjöfart norrifrån, vilket skulle betyda att Göteborgs hamn får en mer central position i den europeiska handeln, rapporterar Dagens Nyheter.

– Vi skulle bli den första anlöpshamnen i Europa. Jag ser framför mig att vi kan bli en matarhamn och dubbla eller trippla vår storlek, säger Elvir Dzanic, vd för Göteborgs hamn, till DN, men konstaterar samtidigt att framtidsscenariot är allt annat än positivt för klimatet:

– Att det öppnas upp är varken positivt för miljön eller världen. ■

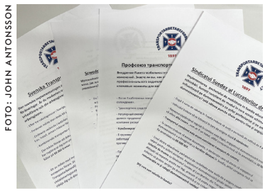

FOTO: JOHN ANTONSSON

Nytt material för utländska förare

Cabotage. Transport har tagit fram ett nytt informationsmaterial för avdelningarnas uppsökeriverksamhet gällande den nya lagstiftningen kring mobilitetspaketet. Materialet finns översatt till engelska, ryska, rumänska och polska, och vänder sig till utländska chaufförer som kör cabotage, det vill säga tillfälliga transporter i Sverige.

Informationsbladet tar bland annat upp de nya reglerna för avkylningstider vid cabotagetransporter, att kombitransporter ska likställas med cabotage, att den anställde ska erbjudas hemresa var åttonde vecka, samt att det är svenska villkor och löner som gäller vid arbete i Sverige. ■

96%

av alla kommunpolitiker är fritidspolitiker.

Källa: SCB

Partierna: Facket får lösa utländska förares löner

Politik. De flesta partier anser att utländska chaufförer ska ha rätt till hygglig lön. Men bara Vänsterpartiet öppnar för att allmängiltigförklara kollektivavtal. Övriga räknar med att marknaden eller facket löser det.

Text **John Antonsson**

FOTO: LILLY HALLBERG

På Truckstop Örebro lever chaufförer som jobbar tillfälligt eller länge i Sverige.

Utöver påståendena i valenkäten på föregående uppslag fick partierna ta ställning till ytterligare två påståenden.

→ ***Öppna för att allmängiltigförklara kollektivavtal för hela branscher.***

Alltså att lagen säger att lönerna i ett visst kollektivavtal för en viss yrkesgrupp är att den lägsta lagliga lönen. Det har gjorts i Norge och Finland. Här svarade Vänsterpartiet ja, miljöpartiet tveksamt och övriga partier sa nej.

→ ***Utländska chaufförer som kör tillfälligt i Sverige ska ha rätt till lön enligt svenska kollektivavtal.***

Här svarade Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Moderaterna ja. Socialdemokraterna med brasklappen: *”Vi har ingen lagstadgad lägstalön i Sverige. Men vi anser att svenska löner och villkor ska gälla för alla som jobbar i vårt land.”*

Övriga partier sa nej. Kristdemokraterna gick längst och meddelade att de vill återinföra Lex Laval, alltså att ta bort fackets rätt att vidta stridsåtgärder för att teckna avtal för utstationerade arbetare.

MÅNGA AV DE nej-sägande partierna sa i praktiken samma som Socialdemokraterna. Att det är arbetsmarknadens parter och inte staten som sätter löner i Sverige.

Anledningen till att vi ställt de här frågorna är att Sverige under året implementerat EU:s mobilitetspaket. Det innehåller en stor mängd regler för utländska åkerier som kör tillfälliga inrikestransporter, cabotage.

NÄR BESLUTEN OM mobilitetspaketet fattades sa politiker i Sverige och EU att nu ska chaufförer som kör cabotage bli utstationerade och ha rätt till värdlandets löner. Men i Sverige har vi inga minimilöner. Och därför verkar de flesta räkna med att det är Svenska Transportarbetareförbundet som ska se till att de tiotusentals chaufförer som kör tillfälligt i Sverige får kollektivavtal.

PROBLEMET ÄR ATT det just nu är omöjligt, konstaterar Transports förbundsordförande Tommy Wreeth. Om Transport vill teckna ett utstationeringsavtal behöver de veta att ett åkeri verkar i Sverige. Facket kan få ut uppgifterna från ett register som finns hos Arbetsmiljöverket. Där ser Transport lönenivåer och vem som är kontaktperson i Sverige. Problemet är att det tar åtta veckor att få ut handlingarna. Då har företaget redan lämnat landet.

– Vi har som förbund lämnat in skarpa synpunkter på hur mobilitetspaketet har implementerats. Det är trubbigt och svårt. Och vi har fått en oklar roll i det hela. Vi får inte veta att ett företag har varit här förrän de har försvunnit till utlandet.

Transport har framfört det till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S).

– När han, som jag uppfattar det, frågar vi vad vi behöver. Så ska vi ta fram konkreta förslag på verktyg vi behöver, inte bara säga att allt är fel, säger Tommy Wreeth.

Transport säger inte heller ja direkt till att allmängiltigförklara kollektivavtal. Men stänger inga dörrar och väljer att analysera frågan närmare under hösten.

TRANSPORT HAR ETT särskilt avtal för utstationerade chaufförer. Ett antal företag har skrivit på. Bland annat storföretaget Samskip. Men de flesta som kör cabotage i Sverige gör det utan kollektivavtal och ofta till låga löner.

DEN SVENSKA MODELLEN fungerar så att arbetsgivare och arbetare organiserar sig i förbund och tecknar kollektivavtal. En sak som ytterligare försvårar för facket är att företagen och förarna har sin bas i andra länder och egentligen är parter i andra länder. Dessutom vill facket i regel inte ta strid för dem som inte är medlemmar.

– På LO avfärdas alltid allmängiltigförklarade kollektivavtal. Men vi har så få avtal bland de som är här tillfälligt och kör, och exempelvis i taxibranschen har vi så dålig avtalstäckning att det ändå skulle kunna vara en bättre lösning. Vanliga transportavtalet och bevakningsavtalet det klarar vi av själva. Men på andra håll är det svårare, säger Tommy Wreeth.

En annan variant skulle kunna vara att facket får ett betalt uppdrag av staten att utöva tillsyn över löner och teckna avtal.

– Jag tror att mycket kontroll skulle gå att göra digitalt och effektivt.

MEN HELST SKULLE Wreeth vilja lösa det avtalsvägen med inspiration från Byggnads avtal som tvingar underentreprenörer att ha kollektivavtal.

– Det vore bra med ett beställaransvar i branschen som gäller både transportköpare och speditörer, säger Tommy Wreeth. ■

FOTO: PERNILLA AHLSÉN

En man dog vid ett ingripande av två ordningsvakter på Rådmansgatans tunnelbanestation.

Ordningsvakter misstänkta efter dödsfall i tunnelbana

Bevakning. Två ordningsvakter misstänks för grovt vållande till annans död efter ingripandet i tunnelbanan i Stockholm, den 31 juli.

– Vi vill vänta med att uttala oss tills vi har helt klart för oss vad som har hänt, säger Jerker Nilsson, central bevakningsombudsman på Transport.

Text **Pernilla Ahlsén**

– Främst är det av vördnad för de anhöriga till den avlidne. Men det är också av vördnad för våra medlemmar, för alla dem som är ute och jobbar, ordningsvakter som varje dag sliter för att upprätthålla ordningen och skapa trygghet, som varje år gör tiotusentals ingripanden, säger han.

Det var under natten till 31 juli som ordningsvakter kallades till Rådmansgatans tunnelbanestation för att en man betedde sig våldsamt på perrongen. När de två ordningsvakterna ingrep skadades mannen allvarligt och dog av sina skador.

NÄR DEN HÄR texten skrivs är fallet fortfarande under utredning och det är oklart om det blir ett åtal mot de två ordningsvakterna. De nekar till brott och är i dagsläget inte häktade.

Enligt säkerhetsbolaget CSG är ordningsvakterna inte i tjänst medan utredningen pågår.

– Det här är en jätteallvarlig och tragisk händelse som har berört alla på hela företaget. Även jag själv är väldigt berörd, säger Pelle Johansson, vd på CSG, och fortsätter:

– Därför har vi erbjudit alla medarbetare på företaget möjlighet att prata med HR eller företagshälsovården om de har behov av det. Jag vet inte hur många som har valt att göra det, men de har i alla fall haft den möjligheten.

NÄR DET GÄLLER diskussionen, främst i sociala medier, om det så kallade väktarvåldet är Transports hållning fast: Avvisande av omotiverade våldshandlingar är självklar.

Förbundet har alltid kämpat för medlemmarnas villkor och arbetsmiljö. Ett led i det arbetet är att driva frågan om förstärkt utbildning för ordningsvakter. Dagens utbildning står inte i proportion till det ansvar ordningsvakter har, hävdar Transport.

I DEN ordningsvaktsutredning, som har gjorts på uppdrag av regeringen, föreslås också en längre och mer omfattande utbildning för ordningsvakter. ■

Plattformsföretag het fråga i Almedalen

Gigekonomi. Den svenska modellen, med parter som förhandlar fram avtal, utmanas med de nya plattformsföretagen. Utmaningar som sätter konkurrensen ur spel och försvårar för både fack och arbetsgivare att organisera. Det var temat på Transportföretagens seminarium under Almedalen.

Pia Blank Törnroos, expert på arbetsgivarfrågor vid Skatteverket, ifrågasatte hur det kan vara så billigt.

– Som konsumenter måste vi börja fundera på rimligheten. Om du får din chicken tikka till dig för 29 kronor så är det någon i ledet som inte har gjort rätt för sig.

Transports förbundsordförande Tommy Wreeth var också paneldeltagare och sa att plattformsföretagen är här för att stanna.

– Frågan är hur vi får in dem i samma fålla som alla andra. Det går inte att ha företag som spelar med helt andra regler. ■

Kvinnliga krockdockor

Trafiksäkerhet. Kvinnor löper nästan dubbelt så stor risk att fastna i ett motorfordon efter en olycka och får andra sorters skador än män. Det visar en ny studie av 70 000 patienter som förts till sjukhus efter trafikolyckor som genomförts av forskare vid University Hospitals Plymouth. Trots detta används inte krockdockor som motsvarar den genomsnittliga kvinnan skriver M Sverige (tidigare Motormännen) i ett pressmeddelande.

– Eftersom det finns fysiska skillnader mellan en genomsnittlig man och en genomsnittlig kvinna är det obegripligt att inte krocksäkerheten för bägge ingår i testerna. Om färre ska skadas eller dö i trafiken måste fordonssäkerheten fortsätta förbättras för alla, säger Tony Gunnarsson, sakkunnig trafiksäkerhet på M Sverige. ■

Ung idé för timmersäkring

Åkeri. Ett system för lastsäkring av timmer tog tre Karlstadskillar till SM-final i Ungt företagande. De tre studenterna, som går på gymnasiets teknikprogram, har utvecklat en egen lösning på ett angeläget problem inom timmertransporter. Nu har de lyckats få med sig både åkeriföretag och stora företagsjättar för att stötta projektet.

– Ett avsnitt av teveprogrammet Svenska Truckers gav mig idén. Chauffören i programmet stod vid kanten av en hårt trafikerad väg och behövde surra lasten. Det måste finnas ett bättre sätt att göra det på än att kasta tunga kättingar, tänkte jag, säger Oliver Thyberg, en i trion, till Svensk Åkeritidning.

Han har tillsammans med Hampus Morin och Filip Rådman-Eriksson arbetat för att ta fram systemet för att automatisera surrning av timmerlaster. ■

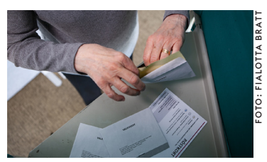

FOTO: FIALOTTA BRATT

430 000

Så många får för första gången rösta i valet till riksdagen i år.

Källa: SCB

FOTO: KAMILLA KVARNTORP

Alexandra Einerstam

Outsourcing som käftsmäll

jag är också människa
jag behöver mat på bordet
ett jobb att gå till
värdighet
jag är inte osynlig

Ovanstående ord är inledningen på Jenny Wrangborgs dikt *Jag är människa* och det är den jag tänker på när jag läser ett pressmeddelande från mitt bevakningsföretag. Pressmeddelandet är så käckt skrivet: ”I en omfattande bedömning av framtida behov ser vi oss tjäna mest på att ingå ett partnerskap med ett företag som har spetskompetens inom digital utveckling. Med detta samarbete förstärker vi vårt fokus på att bli ’best in class’.

Ordet ”outsourcing” nämns inte. Att outsourca delar av verksamheten till ett utländskt företag innebär i det här fallet att 100 personer på det företag jag jobbar på måste gå. Om man får stanna kvar väntar väl omplacering med lönesänkning.

ORON, OSÄKERHETEN OCH otryggheten har lagt sig som ett tungt täcke över högkvarteret. Vem kommer att bli uppsagd? Vem får stanna kvar? Tänk dig att du har jobbat 20 år på lönekontoret och plötsligt får veta att du kommer att bli uppsagd på grund av arbetsbrist, en arbetsbrist som de facto har skapats av det företag du har jobbat för i över 20 år… vilken jävla käftsmäll. Vi som jobbar på golvet, vi som endast är anställningsnummer, vi är vana vid att leva med denna otrygghet, vilket jag vill återkomma till i en senare krönika.

Beslutet att outsourca en verksamhet handlar i 99 fall av 100 om en önskan att pressa kostnader så även för det bevakningsföretag jag jobbar för. Fler och fler företag i Sverige har outsourcat delar av sin verksamhet och ibland tänker jag att snart har vi outsourcat hela vårt samhälle men vad företagen har glömt är att bakom varje anställningsnummer, bakom varje uppsägning finns en människa och tårarna vill tränga fram när jag kommer till slutet på Wrangborgs dikt:

människan i mig säger att ni inte kan ta mitt mervärde
för inget är mer värt än människan
ni kan inte kalla in mig på kontoret och byta ut mig till en snabbare modell
för jag är ingen maskin

jag är människa
jag är så nära

Alexandra Einerstam är väktare och skribent.

Miljardstöd till tung laddning

FOTO: JOHN ANTONSSON

Dragbilen på bilden är eldriven och körs av Börje Jönssons åkeri.

Omställning. Utbyggnaden av ladd- och vätgasstationer för tunga godstransporter ska skyndas på. Energimyndigheten betalar i år ut 1,4 miljarder kronor i stöd med krav på att stationerna ska stå färdiga till nästa höst.

Text **Lilly Hallberg**

Gävleregionen är strategiskt viktig för godstransporter, också med sikte på att göra den tunga trafiken fossilfri. Flera aktörer har tilldelats miljonbelopp för att bygga laddstationer för lastbilar.

Kommunala bolaget Gävle Energi ska dels bygga en station utanför Gävle hamn, dels en biogasstation i Forshaga. Circle K får pengar för att bygga ut vid bensinstationen vid Gävle Bro och företaget Recharge, som driver ett av Europas största nätverk för laddstationer av elbilar, bygger en station norr om staden.

Samtliga ställen ligger rätt sett till godsströmmarna; längs E4, E16 eller vid utfarten till Gävle hamn med containerterminal.

– Det geografiska läget har varit viktigt, vi har inte enbart tittat och bedömt ansökningarna utifrån regional påverkan, utan även ur ett nationellt perspektiv, säger Åke Axenbom, handläggare på Energimyndigheten, till Arbetarbladet.

– Det här är ett rejält steg framåt för elektrifieringen av godstransporter.

ENERGIMYNDIGHETENS villkor för att helt finansiera bygget av laddstationerna är att de måste stå färdiga hösten 2023 och stå kvar under minst fem år – och att aktörerna måste dela med sig av sina erfarenheter av laddstationerna till konkurrenter.

– Ansökningarna som vi sagt ja till i Gävle har varit väl genomtänkta och att det är olika aktörer gör att vi får in värdefull kunskap både för branschen och till Energimyndigheten. Det har varit många fler sökande än vi beviljat hittills. Men än finns lite pengar kvar som vi kommer att utlysa under hösten, säger Åke Axenbom till Arbetarbladet.

Totalt handlar det om 1,4 miljarder kronor som Energimyndigheten betalar ut i stöd för att utbyggnaden av ladd- och vätgasstationer för tung godstrafik ska genomföras i så hög fart som möjligt. ■

Kriget i Ukraina ökar chaufförsbristen

Åkeri. Omkring 100 000 ukrainska chaufförer kan inte utföra sitt arbete eftersom de är upptagna med att försvara sitt hemland. Det innebär att den redan stora bristen på lastbilschaufförer har blivit ännu större, rapporterar Sveriges Radio.

Konsekvensen är längre ledtider och högre kostnader för leveranser, menar Jörgen Nilsson, vd i Trelleborgs hamn. Han säger också till Sveriges radio att bristen på förare kan leda till en förbättrad arbetsmarknad och högre löner för lastbilschaufförer. ■

DETTA ÄR EN ANNONS.

FOTO: PRIVAT

Hallå där!

CHRISTER THYNELL

...Som för fjärde året i rad uppmuntrar alla yrkesförare att skänka en krona per körd mil under september till Barncancerfonden.

Varför drog ni i gång det här initiativet?

–Cancer i alla dess former är djävulens påfund och det behövs mer forskning om varför vissa barn får det. Jag är själv förälder så det känns självklart att bidra.

Hur många förare har deltagit i initiativet tidigare år?

–Ungefär 2 000 förare. Alla som vill får vara med och bidra. Vi har till och med en cyklist som skänker en krona för varje mil han cyklar under hela året.

Hur mycket pengar har ni fått ihop tidigare år?

–Både förra året och året innan körde vi ihop 2 miljoner kronor. Det räcker till två forskartjänster under ett helt år.

Hur går insamlingen till?

–Vi har ett eget swish-nummer kopplat till insamlingen ”Vi som kör för Barncancerfonden”. Det hittar du på vår hemsida visomkorforbarncancerfonden.se.

PERNILLA AHLSÉN

Facket: Hyvla inte i vårt namn, VTD!

Tidningsbud. Minskad tid med nya organisationen innebär ekonomisk katastrof för många bud. VTD beskriver förändringen i Göteborgsregionen som ordnad tack vare centrala förhandlingar med facket. Transports centrala ombudsmän beskriver distributionsbolaget som lämpligt studieobjekt för forskare av människohat.

Text **Lilly Hallberg**

FOTO: JOHN ANTONSSON

När anställda ofrivilligt får sänkt arbetstid kallas det för hyvling. För ett antal år sedan vann Coop i Arbetsdomstolen och fick göra det trots fackets protester.

– Det är så fult att gå ut med att omläggningen är ett resultat av förhandlingar, rent lögnaktigt att gömma sig bakom Transport inför medarbetare som kommer förlora flera tusen kronor i månaden i lön och påstå att det inte handlar om några lönesänkningar, säger Lars Jonasson, mångårig ordförande i Göteborgsavdelningens tidningsbudssektion.

– Förtroendet är så skadat att jag har svårt att se hur det ska kunna repareras.

VREDEN OCH ORON var stor när det i våras läckte ut att Västsvensk Tidningsdistribution (VTD) planerade att driva igenom en omfattande omläggning. Transport lokalt sa helt nej till upplägget. Facket drev linjen att som tidigare hellre säga upp på grund av arbetsbrist, enligt turordningsreglerna, än att minska tjänstgöringsgrad över lag.

Då parterna bedömdes stå för långt ifrån varandra lokalt gick det till centrala förhandlingar med Medieföretagen som motpart. Jerker Nilsson, central ombudsman på förbundskontoret i Stockholm, förhandlade för Transport i juli. Han delar lokalavdelningens uppfattning till fullo.

– Vi har kanske bara uttryckt det tydligare, säger han.

I förhandlingsprotokollet ifrågasätter Transportarbetareförbundet den människosyn som VTD:s omläggning kan ses som uttryck för – om någon forskare skulle höra av sig för att studera misantropi (människohat) skulle Transport rekommendera VTD. Distributionsbolaget, genom Medieföretagen, motiverar å sin sida kommande förändringar med att förändrade distrikt skulle innebära ökad risk för arbetsmiljöproblem.

Magnus Thelander, central ombudsman med ansvar för tidningsdistributörsavtalet, delar också Göteborgsavdelningens uppfattning. Alla är medvetna om att rent juridiskt, arbetsrättsligt, har VTD möjlighet att driva igenom omläggningen. Men alla är upprörda över hur VTD tar med facket i sin information till medarbetare, i det som lätt kan tolkas som ett glädjebesked: *”Nu är de centrala förhandlingarna med facket gällande omläggningen i region Göteborg avslutade. Det betyder att vi äntligen kan ge dig mer information om vad detta innebär...”*

SEDAN FÖLJER VTD:S redogörelse för vad ”utfallet av förhandlingarna innebär”. Det är svårt att se hur ”samma rutter men med nya tider” skulle innebära någon lättnad för dem som oroat sig för sin ekonomiska överlevnad – eller om inkomsten ens kommer uppfylla kravet för arbetskraftstillstånd:

➔Alla jobbar kvar på nuvarande distrikt, sysselsättningsgraden minskas i genomsnitt med 10 procent.

➔”Nya start- och stopptider”.

➔Omläggningen gäller från och med 15 september, med nya tider och sysselsättningsgrad.

➔Bibehållen lön motsvarande uppsägningstid från det att du fått ett nytt anställningsavtal.

VTD kommer att behålla nuvarande utdelningsdistrikt, och tidningsbuden behålla sina rutter, men med nya start- och sluttider. Enligt VTD:s egna beräkningar innebär det att sysselsättningsgraden i genomsnitt kommer att minska med 10 procent.

Omläggningen gäller från och med 15 september. Tidningsbuden har nu att ta ställning till ”omplaceringserbjudandet”.

– En del medarbetare har kommit och undrat, några har frågat på engelska. Jag vill inte säga att de inte ska skriva på, det är ju något som den enskilda måste ta ställning till, säger Lars Jonasson.

HAN FRAMHÅLLER ATT det i många fall rör sig om anställda som redan är väldigt utsatta, med låg inkomst. Minskning av tid innebär också en risk att inkomsten sjunker under kravet för arbetskrafttillstånd, vilket berör en ansenlig andel av tidningsbuden.

– Andra har annonserat att de ska sluta och söker nytt. Själv hade jag ju tänkt fortsätta. Jag fyllde 65 år i går, men nu vet jag inte längre. Jag tänker, kan jag verkligen arbeta kvar på ett företag som behandlar sin personal på det här sättet? säger Lars Jonasson. ■

Schysta villkor i fokus på Elmia

Elmia. I år krockade Elmia Lastbil delvis med Transports kongress. Men de politiska frågor som lyftes under den stora mässans debatter sammanföll på flera vis.

Text **Lilly Hallberg**

Samling för branschen – traditionsenligt hölls den tunga mässan på Elmia i Jönköping i slutet av augusti, även detta valår. Det märktes också i programmet: Vägval för åkerinäringen, elektrifierade transportsystem, drivmedelspriser och mobilitetspaket stod på programmet den 24–27 augusti.

LIKSOM I FJOL var infrastrukturminister Tomas Eneroth (S) invigningstalare på Elmia. Han deltog också i samtalet under den inledande punkten ”*EU:s mobilitetspaket på riktigt*”, tillsammans med bland andra Jimmy Ovesson från Transports Ordning och reda i åkeribranschen, som arbetar just för det EU:s paket syftar till.

I ÅR INFÖRS flera bestämmelser i det så kallade mobilitetspaketet i EU. Bestämmelserna ska ge bättre arbetsvillkor för yrkesförare, mer rättvis konkurrens mellan åkeriföretag och ökad trafiksäkerhet. Paketet innehåller regler om godstransporter, färdskrivare och kör- och vilotider.

I panelen på Elmia Lastbil ingick också representanter från Transportstyrelsen, polisen och åkerinäringen. De diskuterade hur paketets syften ska kunna realiseras i verkligheten.

FÖLJANDE DEBATT HANDLADE om de vägval som åkerinäringen står inför. Här debatterade bland andra Teres Lindberg (S) och Thomas Morell (SD), som båda sitter i riksdagens trafikutskott. Debatten följdes av ett seminarium med rubriken ”*Framtidens elektrifierade transportsystem – hur kommer vi dit?*”

På plats på Elmiamässan fanns också alla landets stora lastbilstillverkare: Mercedes, Scania och Volvo. Här visades Sverigelanseringar och fanns möjlighet till demokörning.

FOTO: PRESSBILD ELMIA

Den årliga mässan Elmia Lastbil hölls i slutet av augusti. Bild från tidigare år.

PÅ FREDAGEN VAR det åter dags för politisk debatt i ”Valfrågor direkt från branschen” där Socialdemokraternas Teres Lindberg och Sverigedemokraternas Thomas Morell åter fick komma till tals, liksom Anders Åkesson (C) och Maria Stockhaus (M).

POLITIKERNA FICK SVARA på frågor från två åkare om utmaningar som hållbara drivmedel och kompetensförsörjning i en bransch som lider akut brist på lastbilschaufförer. Utfrågarce var Ingrid Skoog Bengtsson från Skoogs Åkeri, och Morgan Stahlgård, Gert Stahlgårds Åkeri. ■

DETTA ÄR EN ANNONS.

Luftavfuktning

- Halverad energiförbrukning
- Lika energieffektiv vid alla temperaturer
- Uppkopplingsbar

AIRWATERGREEN
Dehumidifiers Made in Sweden

DETTA ÄR EN ANNONS.

Hoffa fortfarande försvunnen

USA. Under 47 år har kvarlevorna efter fackbossen Jimmy Hoffa eftersökts. Jimmy Hoffa ledde transportarbetarförbundet Teamsters 1957 – 1971 och tros ha mördats av maffian. Den senaste efterforskningen var en utgrävning under Pulaski Skyway i Jersey City, skriver Svenska Dagbladet. Tidigare har man också sökt efter Hoffas kvarlevor i en åker utanför Detroit. Till TT-AP säger Mara Schneider, talesperson för FBI, att FBI kommer att fortsätta följa varje möjlig ledtråd för att hitta herr Hoffa. ■

Fängelse för avgasfusk?

Avgasmanipulation. Transportstyrelsen föreslår förbud mot avgasmanipulation och att köra manipulerade fordon. Om det rör sig om omfattande brott ska fängelse finnas med i straffskalan skriver Transportstyrelsen i ett pressmeddelande. Transportstyrelsen har lagt fram förslag till regeringen som innebär att det ska införas förbud mot att manipulera avgasrening, att det ska bli förbjudet att köra manipulerade fordon och att misstänkta fordon ska kunna stoppas vid vägkanten för kontroller. Transportstyrelsen föreslår också att det ska införas ett totalförbud mot att tillverka, marknadsföra eller sälja manipulationsutrustning.

– Det är angeläget att komma tillrätta med problemet med manipulation. En lastbil med manipulerad avgasrening kan ha upp till 30 gånger högre utsläpp av kväveoxider jämfört med en lastbil med fungerande avgasrening. En personbil utan fungerande partikelfilter kan ha upp till 150 gånger högre utsläpp av partiklar jämfört med en personbil med fungerande filter, säger Per Öhlund, utredare på Transportstyrelsen. ■

54,2%

Så mycket har priset på drivmedel stigit på ett år. (Priset på el har "bara" ökat med 39, 8 procent.)

Källa: SCB, juli 2022

FOTO: ARBETSFÖRMEDLINGEN

Ekonomisk ordlista

Inflation: Betyder helt enkelt att priser ökar. Riksbankens mål är två procent per år. Senaste mätningen var på åtta procent.

Konjunktur: Är namnet på läget i ekonomin. Lågkonjunktur betyder att det går dåligt. Högkonjunktur betyder att det rullar på och efterfrågan på varor och tjänster är hög eller ökar.

Ränta: Är priset på pengar. När Riksbanken höjer priset på pengar, blir det dyrare att låna. Det ändrar priser för att låna pengar. När räntan höjs ökar också kostnaderna för banker att låna pengar. De rörliga räntorna som bankerna tar ut är baserade på hur hög ränta banken tror att Riksbanken kommer att ha på några års sikt. Räntan påverkar inflationen på det sätt att när det blir dyrare att bo och låna, då minskar efterfrågan på marknaden, och det kan leda till att prishöjningarna, inflationen, mattas av.

Ska vi vara rädda att förlora jobben?

Ekonomi. Skenande energipriser. Hög inflation. Stigande räntor. Nu varnar Konjunkturinstitutet (KI) också för en stundande lågkonjunktur. Är det dags att bli rädd för att förlora jobbet?

Text **John Antonsson**

Arbetslösheten är i dag lägre än innan pandemin. Men ligger ändå på den historiskt höga nivåer. Samtidigt finns ett stort sug efter arbetskraft i många företag. Inte minst i bevakningsbranschen, berättar Li Jansson, branschchef på arbetsgivarorganisationen Säkerhetsföretagen.

– Jag ser att många företag har rekryteringsbehov och de ser en ökad efterfrågan från kunderna.

Ser man till branschen som helhet tror Li Jansson att det kommer att finnas behov av att anställa. En undersökning som Säkerhetsföretagen presenterade i slutet av juni visar det sig att företagen behöver rekrytera 8 500 till 17 500 personer de närmaste tre åren. Hälften för att ersätta personer som slutar och hälften i rena nyrekryteringar.

– Vi ser en stark efterfrågan på personer och jag tycker inte man behöver känna en stark oro för sitt jobb.

I dagsläget har mer än nio av tio företag bland Säkerhetsföretagens medlemmar brist på arbetskraft.

– Branschen står stark i en ostadig omvärld. Men det är klart går vi in i en lågkonjunktur så kan det bli viss effekt, men det är från otroligt stabila siffor.

I TRANSPORTSEKTORN HAR konjunkturens vändning inte märkts av ännu. Sett ur ett längre perspektiv ser det också ljust ut, anser Caj Luoma, chef för kompetensförsörjning på arbetsgivarorganisationen Transportföretagen.

– Vi har en grundläggande syn på att arbetskraftsbehovet generellt är stabilt och starkt och tror på ökad efterfrågan på transporttjänster ur ett långt perspektiv, säger Luoma och berättar att Transportföretagen lägger sista handen på en rapport med perspektiv på läget i sektorn 2035.

När det gäller den närmaste tiden och om lågkonjunkturen kommer säger han:

– Det är alltid en viss portion av gissningslek. Men det är klart att det finns delar av branschen eller segment som kommer att påverkas om lågkonjunktur blir aktuellt. I de fall företag behöver titta över kostnadssidan så kommer det att märkas någonstans.

– Men vi får inte den typen av signaler av medlemmar i dagsläget. Om KI får rätt i det du säger så kommer vi att se det i transportsektorn, vissa delar är väldigt konjunkturkänsliga. I vissa fall finns våra företag långt ute i spetsen när det gäller lyhördhet efter svängningar och där, i vissa delar, kan vi se en nedgång.

”Vi behöver en fungerande arbetsmarknadspolitik med utbildning och omställning. Det som gör mig bekymrad är att den inte fungerar just nu.”

Laura Hartman, chefsekonom LO

LO:S CHEFSEKONOM Laura Hartman ser flera tecken på att konjunkturen är på väg att mattas av och att vi går mot sämre tider. Det är världsläget med kriget i Ukraina och stigande energipriser som främst driver på inflationen.

HON BEFARAR ATT Riksbankens stora räntehöjningar, för att mildra inflationen, kan leda till att svensk ekonomi bromsas för fort. Trots att inflationen främst drivs på av saker som sker utanför Sveriges gränser.

– Det är tveksamt om räntehöjningarna har någon påtaglig effekt på inflationen, däremot kommer de att spä på lågkonjunkturen. Jag tycker att det är rimligt att inte ha nollränta i all evighet men det går för fort och kraftigt. Om inte finanspolitiken agerar och motverkar det kommer vi att hamna i en lågkonjunktur.

REGERINGEN HAR SIGNALERAT att de inte vill satsa för mycket pengar och riskera att ytterligare spä på inflationen. Hartman tror att särskilda satsningar på energiomställningen mot gröna alternativ faktiskt kan dämpa lågkonjunkturen och på sikt, om det leder till att energipriserna blir lägre, lindra inflationen.

Laura Hartman pekar på att svensk arbetsmarknad redan i dag är väldigt tudelad med många utanför arbetsmarknaden.

– Jag blir bekymrad varje gång jag hör någon säga att svensk arbetsmarknad är stark. Den är tudelad. För vissa går det bra men andra har varit arbetslösa väldigt länge. Vi har haft en arbetslöshet på 7-8 procent i högkonjunktur.

Vad händer med LO-kollektivet i en lågkonjunktur?

– De som inte har jobb kommer att få ännu svarare att komma i jobb och riskerar att fastna i arbetslöshet. Det handlar om dem med korta utbildningar, utlandsfödda och äldre.

– Den andra gruppen som tidigt riskerar arbetslöshet är personer med visstidsanställningar. Det kommer bli svårare för dem att få förlängt eller nya uppdrag.

MÅNGA BRANSCHER HAR samtidigt arbetskraftsbrist. Och då rör det sig om yrkesutbildade snarare än akademiker, berättar Laura Hartman. Det gör att stora delar av LO-kollektivet kan klara sig bra. Inte minst de som finns inom de växande näringarna kring den gröna omställningen.

– En sista viktig slutsats är att vi behöver en fungerande arbetsmarknadspolitik med utbildning och omställning. Det som gör mig bekymrad är att den inte fungerar just nu.

– Det är alldeles för få som får arbetsmarknadsutbildning. Jag har hört att Arbetsförmedlingen inte lyckades starta en enda lastbilschaufförsutbildning förra året, trots behovet. Upphandlingar tar tid och överklagas. ■

Förartjänst.se
En hemsida för dig inom Transport

Förartjänst.se är platsen där du som chaufför hittar ditt nästa jobb bland 100-tals åkerier.

Registrera dig kostnadsfritt och ansök direkt till åkerier i din närhet som söker personal

Förartjänst.se

Truckolyckor i skadeto ppen – igen

FOTO: SHUTTERSTOCK

Arrangerad bild.

Arbetsmiljö. Transportarbetare är yrkesgruppen med flest arbetsolyckor med sjukfrånvaro, enligt Arbetsmiljöverkets årliga genomgång av statistikem som visar att olyckorna ökade under 2021, efter 2020 med pandemi och färre arbetsskador. Värst drabbade är truckförarna – 128 av 1 000 sysselsatta råkar ut för olyckor som leder till arbetsskada.

Text **John Antonsson**

Jörgen Rosendahl är terminalarbetare och truckförare på DFDS Logistics i Göteborg, och också skyddsombud. Han och kollegorna som jobbar som terminalarbetare har klarat sig från allvarliga olyckor med truckar.

– Peppar peppar, ta i trä. Jag har jobbat här i 16 år och vi har klarat oss från allvarliga olyckor. Vi har haft två stycken som kört in i pelare. Det är allt, säger han.

Vad gör ni för att undvika olyckor?

– Vi har skyddsronder en gång i veckan. Då går vi runt i hela terminalen förebyggande. Vi är ett helt gäng. Bland annat jag som skyddsombud, företagsledningen och terminalchefer. Vi tittar bland annat på hur vi ska köra och lasta och lossa i hela terminalen. Ibland sker mindre olyckor. Ofta handlar det om att någon klämt fingrarna i en dörr, säger Jörgen Rosendahl.

– Det är ofta rent slarv som ligger bakom det. Däremot är det många på jobbet som har ont i axlarna och ryggen.

JÖRGEN ROSENDAHL TROR att det beror på många år bakom ratten i trucken. Men vad han vet har ingen kollega fått det erkänt som arbetsskada och fått ersättning från någon försäkring:

– Trucken har inte stötdämpare och det blir direktstudsningar. Du har ett säte som ska ta smällen, men det blir mycket smällar i alla fall och jag ser det som ett arbetsmiljöproblem.

ATT TRUCKEN ÄR ett högriskfordon är ingenting nytt i transportbranschen. Facket och arbetsgivarnas gemensamma arbetsmiljöorganisation, Tya (Transportfackens yrkes- och arbetsmiljönämnd) har under lång tid haft ett särskilt fokus på problemen. Maria Themptander är projektledare på Tya och jobbar med truckfrågor.

– Vi genomförde en undersökning för ett antal år sedan. Då försökte vi få fram information om vad som ligger bakom olyckorna, men vi hittade inte några entydiga svar om orsakerna som ligger bakom, säger hon.

Fokus ligger i stället på att utbildning genomförs för de som ska jobba med truck och behöver utbildningsintyg.

– Det är viktigt att få lära sig att använda trucken på rätt sätt genom praktiska övningar under utbildningen, bli riskmedveten och att lära sig att använda den trucktyp man ska jobba med.

– Många utbildare gör ett jättebra jobb. Men dessvärre finns det även de som inte har samma mål, att utbildningsdeltagarna ska uppnå kunskaps- och färdighetsmålen som finns angedda i ”Riktlinjer för truckförares kunskaper och färdigheter – TLP10”, säger Maria Themptander.

Transports centrala arbetsmiljöombudsman Martin Miljeteig vill ha lagstadgade krav på truckutbildningens utformning och på fortbildning.

– Statistiken visar att vi till och med går åt fel håll. Vissa arbetsgivare gör allt de kan och jobbar förebyggande. Andra tar genvägar och tänker att ”det löser vi sen”.

– Det finns bra exempel på arbetsplatser med god arbetsmiljö som är ett resultat av gott samarbete med behörigt utsett skyddsombud.

Men varför är det farligt?

– Alla arbetsplatser med tunga fordon och oskyddade människor är farliga. Det räcker att någon är på fel plats och blir klämd.

– Sedan tror jag också att man har för hög stressnivå på arbetsplatserna och när det kombineras med hårda fordon blir det farligt, säger Martin Miljeteig. ■

”Peppar peppar, ta i trä. Jag har jobbat här i 16 år och vi har klarat oss från allvarliga olyckor. Vi har haft två stycken som kört in i pelare. Det är allt.”

Jörgen Rosendahl, terminalarbetare.

FOTO: PERNILLA AHLSÉN

Varnar för missade försäkringspengar

Truckolyckor. – Jag får ofta hålla på och slåss, det är alltid trafikförsäkringen som gäller om du blir påkörd av en truck, säger Johan Nyman, regionalt skyddsombud i Transports Göteborgsavdelning. Han anser att det råder stor okunskap om vilken försäkring som gäller.

Text **John Antonsson**

Om du halkar när du går nedför trappan vid lastkajen och får en arbetsskada så kan du få pengar från facket och arbetsgivarnas försäkringsbolag Afa. Men om du halkar när du kliver ut ur lastbilen. Då är det förmodligen fordonets trafikförsäkring som gäller. Samma sak om du skadar dig när du jobbar med trucken. Det är något som få vet, enligt Johan Nyman.

Personskador ”i följd av trafik” ska ersättas ur trafikförsäkringen och truckar ska vara försäkrade enligt lag.

– Det är okänt också bland skyddsombud och arbetsgivare. Det finns till och med arbetsmiljöinspektörer som inte vet det, säger han.

FÖR JOHAN NYMAN blir det ofta en kamp för att få företagen att gå med på att kontakta sina försäkringsbolag. Ett skäl till det kan vara att många har hög självrisk.

– Det kan bli dyrt då. Vissa kanske har en självrisk på 22 000 kronor och så ska ersättningen för skadan vara 2 000 kronor.

Men är det inte bara att betala den skadade 2 000 kronor direkt då?

– Ja, det kan man kanske göra. Men om killen som skadat sig sedan börjar halta och inte kan jobba. Då finns risken att det blir riktigt dyrt.

Johan Nyman uppskattar att vidvarannan skada han stöter på som regionalt skyddsombud är ett fordon inblandat. Det där med att fordonsförsäkring gäller ibland har kritiserats och debatterats. Exempelvis under Transports kongress 2017. Men Nyman vill gärna uppmärksamma på de fördelar trafikförsäkringen har. Som att den som skadat sig och förlorar arbetsinkomst ersätts till 100 procent och att man har lättare att få betalt för sveda och värk, och oftast har rätt till ett ombud som försäkringsbolaget betalar i händelse av att man inte kommer överens i skadereglerингen.

– Du ska stå helt skadelös, det är reglerat i lagen, säger han.

IBLAND LYSSNAR INTE arbetsgivarna på Johan Nyman när han försöker få dem att göra rätt. Då har han en strategi.

– Då förklarar jag helt enkelt att om de inte anmäler så har jag inget annat val än att polisanmäla det som en smitningsolycka. Då brukar de lösa det ganska fort. ■

David Ericsson

Sommaren är ljuvlig, men...

Sommaren och semestern är ljuvlig! Fastän jag tidigare jobbat sextio till åttio timmar i veckan, har jag under alla år tagit ut fem veckors sommarsemester.

Att få uppleva ljumma kvällar i solnedgång, göra resor till goda vänner på Gotland och andra ställen i landet, få sova på morgonen och sola på varma klippor.

Det är också släkten som kommer till sommarstället, barnen, barnbarn och deras kompisar. Det lagas mat, ordnas utfärder med båt, cykel och bil. Det diskas, bäddas, tvättas, handlas och springs efter småbarn. Allt styrt genom en logistik värdig ett mindre speditionsföretag.

Gamla konflikter kommer upp – men löses faktiskt för det mesta. (Inget Norén här inte!) Vänner anländer också i antal och blir ibland något för påstrukna. Men, so what!

Allt är på det hela taget rätt härligt med strandhugg, bullar, kaffe, mackor, solskyddsinsmorda barn och sand mellan tårna.

> ”En tacksamhetens tanke till tidigare arbetarregeringar som kämpat för dessa fem veckors semester.

SÅ KOMMER AUGUSTIMÅNEN och ett visst lugn sprider sig över sommarön. Vägen mellan byarna är inte fullt så bemängd med backpackers och dagsbesök från stan. Fyrhjulingarna kör snabbare då barnen och djuren längs vägen har blivit färre.

Då infinner sig plötsligt en svag känsla av längtan. Inte efter ännu fler varma klippor i solgasset och allra minst efter att resa till ett annat, ännu varmare land. Nej i kvällssvalkan och de allt mörkare kvällarna är det motorvägarna, vägkrogen i Torsvik, räkmackan i Vätterleden och backarna förbi villorna i Helsingör jag ser framför mig.

Det är kanske inte att efterdra hjulbultar jag längtar mest efter. Fast kanske ändå lite. Eller att fixa med lasten, dra kapell, retas med kollegor och prata om genvägar, sura basar och knepiga lastningar. Alla de vanliga vardagarna då allt och inget händer. Allt det som var så skönt att slippa då semestern kom.

DET ÄR MÄRKLIGT att ha dessa två världar. Att inte riktigt stå ut med någon av dem i längden men att ändå älska båda. Och från min solstol med en iskall Aperol spritz i handen, sänder jag en tacksamhetens tanke till tidigare arbetarregeringar som kämpat för dessa fem veckors semester. Något vi har i Sverige, men som inte finns i alla länder! ■

Toppen & botten

↑ Världen är ändå lite rättvis: I höst kommer även klimatförnekarna få känna av bristen på mat efter torkan i Europa.

↓ Ryssland, Ryssland, Ryssland!

David Ericsson är författare och lastbilschaufför.

Full fart framåt!

FOTO: JOHN ANTONSSON

Svenska Transportarbetareförbundet

...har haft sin 35:e ordinarie kongress. Tommy Wreeth valdes att leda förbundet i ytterligare fem år som förbundsordförande.

Över 230 motioner debatterades och beslut fattades. I sitt avslutningstal lyfte Wreeth fram de områden som han särskilt känner för.

Det första var att införa ett förtroendeuppdrag som heter transportombud, för att få fler engagerade ute på arbetsplatserna.

Det andra handlade om att förbundet ska söka inträde i det fackliga samarbetet 6F.

Och så lyfte förbundsordföranden upp inkomstförsäkringen som den ultimata solidaritetshandlingen.

Mer om kongressen hittar du på sidorna 22–27.

4 på kongressen tycker till

Vad är viktigast på kongressen?

Kent-Sören Karlsson, kongressvärd, Kumla:

– Jag tycker att det är viktigt med avtalen, både när det gäller lön och arbetsförhållanden. Nu är det några år sedan jag jobbade, inom åkeri, men vet att det var många som slet ut sig och drabbades av skador och mycket stress.

Markus Pettersson, avdelning 51, Simrishamn:

– Att en massa bra beslut fattas, för att vi ska kunna jobba framåt. Det är viktigt att organisationen stöttar de förtroendevalda, och tar väl hand om dem.

Nina Larsson, besökare avdelning 19, Västerås:

– Jag tycker motionen om att stärka ungdomsverksamheten är viktig, och innehåller bra idéer för att få i gång något som är viktigt för förbundet.

Pamela Asplund, besökare, Bertilstorp:

– Av det jag hittills hört var det ombudsmannen som protesterade mot att en person, en sverigedemokrat, kunde gå in och ur, och vela fram och tillbaka. Jag förstår frustrationen, men som ombudsman går det att be om hjälp och man har rätt att säga nej till vem som helst som krånglar om det finns skäl för det.

Fem år till för Wreeth

Ingen tvekan, Tommy Wreeth valdes till ordförande även under kommande period av en enig kongress.

Val. Ja! Med acklamation valdes Tommy Wreeth första kongressdagen till Transports förbundsordförande för kommande fem år.

Text **Lilly Hallberg** *Foto* **Pernilla Ahlsén**

– Jag är oerhört stolt, och tackar så stort för förtroendet – det känns mäktigt, särskilt att det är med acklamation, sa Tommy Wreeth innan de långa och starka applåderna hunnit tystna helt.

Tommy Wreeth var den enda nominerade till förbundsordförandeposten. Valberedningens ordförande, Jonas Persson, skojade innan valet om att det kommit in tio nomineringar under fredagseftermiddagen, tills dess att nomineringen stängde. Men på riktigt var Wreeth den enda och han valdes med acklamation; församlingen i Conventums stora sal ropade unisont ”ja” till valet.

TRANSPORTS ORDFÖRANDE MÖTTES av stående ovationer när han gick fram till talarstolen.

– Jag ska göra mitt yttersta för att leverera till våra medlemmar. Det är inte ett enmansjobb, utan ett lagarbete. Med er som är här, men också med alla medlemmar som har utsett er som sitter här, sa Tommy Wreeth.

Han fortsatte, direkt riktat till kongressdeltagarna i salen:

– Jag ser fram emot att fullfölja kongressen tillsammans med er.

Hur känns det att få förnyat förtroende?

– Det känns jättebra. Jag har fått leda förbundet i fem år och blir sedan omvald. Det måste betyda att jag har gjort ganska mycket bra och rätt. Även om det finns förbättringspotential även för mig.

Vad blir största utmaningen framöver?

– Jag, Lars Mikaelsson och Anna Ryding började ett arbete när vi blev valda för fem år sedan. Vi försökte läka ihop förbundet och nu är stämningen bättre. Det blir ingen direkt startsträcka. Medlemsvärvning och organisering överskuggar alla andra mål, det måste bli bättre.

– Den första utmaningen är valrörelsen. Vi ska ut och prata med medlemmarna och få dem att rösta rött och sedan kommer avtalsrörelsen.

– Ska vi få en faktisk reallöneökningen kommer vi att få kämpa hårt. ■

Kvinnlig majoritet i Transports förbundsstyrelse

FOTO: JOHN ANTONSSON

Val. Under kongressen valdes Transports nya förbundsstyrelse. Utöver de tre i verkställande utskottet (VU) valdes tio ledamöter. I förbundsstyrelsen och VU sitter: Emma Brodin (avdelning 9), Carina Lövgren (avdelning 4), Linda Svensson (avdelning 12), Sofia S Poikulainen (avdelning 5), Petri Perälä (avdelning 46), Tommy Wreeth (förbundsordförande), Lars Mikaelsson (förbundssekreterare), Peter Lövkvist (förbundskassör), Patrik Östbjerg (avdelning 2), Christina Mattisson (avdelning 18), Lena Hunt Viberg (avdelning 17), Karin Peterson (avdelning 3), Johan Eriksson (avdelning 46).

JOHN ANTONSSON

FOTO: PERNILLA AHLSÉN

FOTO: PERNILLA AHLSÉN

Omvald/nyvald. Förbundssekreterare Lars Mikaelsson och förbundskassör Peter Lövkvist.

Så blir förbundets nya topptrio

Val. Kongressen gav Lars Mikaelsson förtroende som förbundssekreterare i fem år till. Till ny förbundskassör valdes Peter Lövkvist. Men valen var inte lika enkla som det till ordförandeposten.

Text **John Antonsson och Lilly Hallberg**

Till skillnad från ordförandeposten var fler nominerade till övriga poster i Transports verkställande utskott (VU).

Kongressen hade att ta ställning till två kandidater till vice ordförande/förbundssekreterare och två till kassör.

Samtliga fyra nominerade fick presentera sig själva i korta anföranden och tala om vad de ville göra om de valdes. På det följde möjlighet för kongressombuden att tala för ”sin” kandidat.

Resultatet av omröstningen till vice ordförande blev mycket jämnt. Av 208 röstberättigade röstade 108 för Lars Mikaelsson som förbundssekreterare, och 100 för Petri Perälä som i dag är ombudsman på Flygavdelningen.

Den andra omröstningen slutade med att Peter Lövkvist, som fick 128 röster, tar över som kassör efter Anna Ryding som också var nominerad och fick 78 röster.

Peter Lövkvist har under den senaste kongressperioden varit internationell chef – eller internationellt ansvarig, för att välja hans egna ord. Från talarstolen på kongressen betonade han att han fick saker och ting gjorda.

Samtliga fyra nominerade talade i sina anföranden inför omröstningen, om vikten av att leverera och se till att det åter bli fler medlemmar inom förbundet och fler förtroendevalda. De betonade också att det handlar om ett lagarbete, både i toppen – VU – och tillsammans med alla inom förbundet. ■

Hur känns det?

Transportarbetaren ställde frågan sista dagen på kongressen.

Petri Perälä, som förloraade omröstningen om förbundskassör:

– Det var nära. I början är man lite besviken, men efter några dagar när många kamrater kommit fram och stöttat och peppat känns 100 av 208 röster ganska bra i magen.

Du blev invald i förbundsstyrelsen. Vad vill du göra där?

– Nu blir det ett kontinuerligt lagarbete. Jag ser fram emot att göra jobbet med att genomföra beslutet om att ha Transportombud på arbetsplatserna. Det kändes fantastiskt att höra folk tala för mig, det berörde mig mycket.

Peter Lövkvist, nyvald förbundskassör:

– Det känns otroligt starkt att få medlemmarnas och kongressens förtroende. Det är nog det största man upplevt i det fackliga arbetet.

Vad ser du fram emot att göra?

– Vi har många problem att ta tag i. Vi måste ta krafttag kring ekonomin. Men det viktigaste är att öka medlemsantalet. Det är ett överordnat mål. Med fler medlemmar får vi bättre ekonomi och kan teckna bättre avtal och få större inflytande över politikens inriktning.

Lars Mikaelsson, omvald förbundssekreterare, och vice ordförande:

– Det känns jävligt bra måste jag säga. Men nu har vi ett tufft arbete framför oss. Jag känner mig tryggare i rollen än förra gången. Jag har hunnit sätta mig in och nu är det jobbet som ska göras. Det första är att vi ska se till att det blir en vänsterregering i september.

– Nu lämnar vi kongressen och vi kommer alla att fortsätta göra vårt jobb med att hålla ihop förbundet från norr till söder och genomföra alla kongressbeslut. ■

SSU-topp kallade ombudsman superhjälte

Politik. SSU:s förbundssekreterare Diyar Cicek inledde sitt tal på kongressen med att tacka Transports lokalombudsman i Dalarna. Diyars pappa är taxichaufför och medlem i Transport. När arbetsgivaren inte betalade hans lön blev pappan rädd för att inte ha råd med mat eller att betala sina räkningar. Diyar Cicek hjälpte sin pappa genom att ringa Transport i Dalarna, och fick prata med ombudsman Kent Christensen.

– Kent visade jävlar anamma och tack vare honom kunde pappa få sin lön och göra rätt för sig. En riktig superhjälte, sa Diyar Cicek.

I sitt tal sa han också att facket och ungdomsförbundet måste samarbeta mer och att det behövs fler arbetare i ungdomsförbundet.

– Ni hör och ser saker på jobbet som studenter på högskolan och politiska sekreterare inte ser.

Efter talet skickade Transports förbundsordförande Tommy Wreeth med en hälsning: ”Se till att det inte blir någon röra med Centerpartiet inblandad i regeringsbildningen.”

– Jag lovar, svarade Diyar Cicek.

JOHN ANTONSSON

FOTO: JOHN ANTONSSON

Diyar Cicek, förbundssekreterare SSU.

FOTO: LILLY HALLBERG

Hallå där!

RONNIE PERSSON

...färdtjänstförare från Storfors som är med på sin första Transportkongress, som ombud.

Hur tycker du att det har varit hittills, så här på tredje kongressdagen?

– Det är faktiskt enklare än jag trodde, hade föreställt mig att det skulle vara rörigare. Nu förstår jag hur det är upplagt, första dagen var det inte lika självklart. Jag är här med 6:an, delegationen från avdelningen. Vi är sju stycken.

Ni från Värmland matchar varandra?

– Ja, i dag är det turkosa tröjor, i går vinröda skjortor.

Hur har din väg hit sett ut fackligt?

– Jag engagerade mig fackligt 2016 när Keolis skulle börja köra den samhällsbetalda trafiken. Jag hade en massa frågor så det blev en hel del samtal till ombudsmännen på avdelningen. Sedan var jag på ett uppsökeri Transport anordnade, och sedan gick jag på ett sektionsmöte... Senaste avtalsrörelsen satt jag med i avtalsdelegationen för taxi.

Tycker du valet av ny förbundsledning är bra?

– Ja, det tycker jag. Väldigt bra med Tommy som ordförande, honom lärde jag ju känna lite närmare under avtalsrörelsen.

Något särskilt bra beslut som fattats hittills?

– Ja, jag blev väldigt glad när Kimberley Westermarks motion kom upp, och en enhällig kongress sa ja till att Transport ska verka för gratis mensskydd. Det känns extra kul då jag har en 18-årig dotter hemma som verkligen kämpar för det också.

LILLY HALLBERG

4 på kongressen tycker till

Vad bör politikerna fokusera på inför valet den 11 september?

Anton Svensson, avdelning 14 Helsingborg:
– Inriktningen på arbetsmarknadspolitik. Dels att skapa trygghet i arbetet, dels genom a-kassan för den som blir arbetslös.

Tor Mithander, ombud (bevakning), avdelning 5 Stockholm:
– Vi måste få säkrare anställningsvillkor, och Transport måste stå enade i frågan.

Manuel Gomez, avdelning 25 Halmstad:
– Jag tycker att det är för lite tal om arbetsmiljö, att många politiker inte verkar bry sig. På jobbet där jag kör sidlastare ser jag varje dag arbetsskador. Och som ordförande i avdelningen får jag dagligen samtal om problem i arbetsmiljön.

Ulrika Wiklund, gäst (LO-distriktet Dalarna-Gävleborg):
– Att alla ska få chans till utbildning, och att växa som människor. Det handlar om att kunna klara sig själv också, något som inte bara ska vara ett litet gynnat ekonomiskt skikt förunnat.

Kän(s)losam debatt om partikrav

Politik. En av kongressens mest känslosamma debatter handlade om förslaget att ta bort partikravet för att få delta i en facklig-politisk spetsutbildning. Till slut vann förbundsstyrelsens nej utan att rösträkning behövdes.

Text och foto **John Antonsson**

För att få delta i en särskild facklig-politisk utbildning som anordnas av Transport krävs medlemskap i Socialdemokraterna. Två motioner till kongressen handlade om att ta bort det kravet.

– Det här är nog ett av de jobbigaste anföranden jag som demokratisk socialist har hållit. Jag kommer att prata mot mitt eget parti. Men det är dags att öppna den dörr som stängdes för 105 år sedan, sa Peter Eriksson från avdelning 4 och syftade på när Vänsterpartiet bildades av revolutionära utbrytare från Socialdemokraterna.

PETER ERIKSSON ANSER att partiet sedan länge är ett vanligt demokratiskt parti och att det finns många vänsterpartister i Transport som är duktiga företrädare för förbundet, men inte får delta i utbildningen.

Många talare tog upp Socialdemokraternas försvagning av anställningsskyddet och undrade vem som egentligen har lämnat vem.

– Jag förstår viljan jag möter hos alla här inne som vill dra oss åt vänster, men jag är inte lika tålmodig som er. Min morfar var aktiv socialdemokrat. Palme var en enorm förebild för mig och det är därför jag är vänsterpartist i dag, sa Björn Eriksson Molin från avdelning 6 som först fått förtroendet att bli fackligt politiskt ansvarig för sin region i Transport, men stoppades på grund av att han inte var medlem i Socialdemokraterna.

EFTER ATT MÅNGA argumenterat för att ta bort partikravet svängde debatten.

– Det skulle innebära att vi öppnar en dörr samtidigt som vi är på väg in i en rättegång om uteslutning av en sverigedemokrat. Om vi förlorar den och valet går så illa som det kan, var drar vi då gränsen för vem som ska få gå våra politiska utbildningar? Om vi röstar ja till förslaget och öppnar den här dörren ger vi oss ut på farligt vatten, sa Robert Savela från Norrbottensavdelningen och möttes av starka applåder.

TILL SLUT VANN förbundsstyrelsens förslag att avslå motionerna. Kravet på att vara medlem i Socialdemokraterna för att få gå den facklig-politiska utbildningen kvarstår. ■

Robert Savela från avdelning 26 i Norrbotten argumenterade för att behålla partikravet.

Stöd för fackliga kamrater i Iran

Solidaritet. Taxichauffören och kongressombudet Saied Tagavi talade om förföljelsen av fackligt engagerade i Iran, och fick Transports kongress att göra ett uttalande till stöd för fria fackförbund i landet.

Tagavi har i flera år arbetat hårt för dem som riskerar oerhört mycket i det fackliga arbetet – förlorar sitt jobb, trakasseras och fängslas. Förutom sitt arbete som taxichaufför är Saied Tagavi också initiativtagare och projektledare för Plattform Iran, som drivs genom bland annat svenska LO.

– Jag vill skicka en hälsning från fackligt engagerade bussförare i Teheran, där de riskerar att arresteras bara för att de engagerar sig i facket, inledde Saied Tagavi sitt tal.

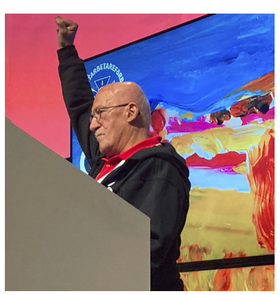
Han berättade också att de båda ledarna i Irans lärarfack nu sitter i fängelse.

– De iranska myndigheterna saknar totalt respekt för grundläggande mänskliga rättigheter, sa Tagavi i talet.

Han avslutade med en uppmaning till kongressen att göra ett uttalande, till stöd för arbetet för fria fackföreningar i Iran. En uppmaning Transports kongress senare alltså följde.

LILLY HALLBERG

FOTO: LILLY HALLBERG

Saied Tagavi från Stockholmsavdelningen vädjade till kongressen att göra ett uttalande till stöd för fria fack i Iran.

Transportombud – ett förtroendeuppdrag

Förbundet. Avdelning 3 hade motionerat om att införa och reglera förtroendeuppdraget ”Transportombud” i förbundets stadgar. Något som förbundsstyrelsen biföll i sitt yttrande och det gjorde även kongressen.

Text **Kristina Sjöberg**

– Smaka på Transportombud. Visst smakar det bra, sa Mats Gahrn från avdelning 3 när han var uppe i talarstolen för att uttrycka sitt stöd för förbundsstyrelsens bifall på motionen från avdelning 3 om att införa Transportombud.

MOTIONEN VAR DEN första som behandlades på Transports 35:e kongress. Motionären beskriver en utmaning inom Transport, med flera mindre arbetsplatser där det inte finns eller går att bilda en fackklubb.

Tanken med att införa ett förtroendeuppdrag som heter Transportombud är att kunna hitta arbetssätt som är enkla, snabba och effektiva när det kommer till att utse fackliga ombud på arbetsplatsen.

Ett Transportombud kan börja med lite enklare fackliga uppdrag som att vara kontaktombud. Och när hen visat sig ha de rätta egenskaperna kan ansvaret byggas upp genom att ombudet går olika utbildningar.

Avdelning 3 föreslår också att förbundet ska ta fram en bricka, liknande den skyddsombuden bär, med Transports logga och ordet Transportombud på.

FÖRBUNDSSTYRELSEN SKRIVER I sitt yttrande att ”Motionen ligger i linje med, och är en fortsättning av, hur vi arbetar i förbundet. Framför allt med arbetsplatsombuden.

Stadgekommittén anser inte att det finns behov av att definiera ombuden mer än just Transportombud, fler undergrupper skulle skapa mindre slagkraft i arbetssättet.”

Förbundsstyrelsen hade också i sitt yttrande bifallit motionen. Och kongressen var med på noterna. Ett beslut som fick varma applåder.

NU SKA ALLTSÅ förtroendeuppdraget Transportombud införas och regleras i förbundets stadgar. Och med det hoppas kongressens alla delegater att många fler kommer att engagera sig som fackligt förtroendevalda inom Transport. Förtroendevalda som kan rekrytera fler medlemmar. ■

FOTO: PERNILLA AHLSÉN

Omröstning i kongressplenum. När det gällde motionen om transportombud behövdes dock ingen omröstning.

Transport ska söka inträde i 6F

Fackligt samarbete. En enig kongress beslutade att Transport ska söka inträde i det fackliga samarbetet 6F, som är en sammanslutning av fem fackförbund: Byggnads, Elektrikerna, Fastighetsanställdas förbund, Målarna och Seko.

Petri Perälä från flygavdelningen yrkade bifall till motionen om inträde i 6F.

– 6F en kär fråga för flygavdelningen och mig personligen. Jag är övertygad om att 6F gör oss starkare, sa Petri Perälä.

Anna Axelsson, ordförande i avdelning 20, var den som skrivit motionen.

– Jag har en man som är med i Byggnads. Vi har ofta heta diskussioner vid köksbordet och jag har haft svårt att förklara varför vi är sura och inte med i 6F. Jag yrkar bifall till motionen, sa Anna Axelsson. ■

ETF: Fortsatt hårt arbete för schysta villkor

Fackligt samarbete. Det finns inga enkla lösningar på hur mobilitetspaketets intentioner om schysta villkor ska realiseras inom EU. Men den enda vägen framåt går genom fackligt samarbete.

Foto: Martin Hörner Kloo

Det var budskapet från Europeiska transportfackets generalsekreterare Livia Spera när hon talade på Transports kongress.

– Svenska Transportarbetareförbundet insats för att driva igenom mobilitetspaketet har varit av största betydelse, sa hon i talarstolen. ■

Jimmy talade för ordning i taxibranschen

Taxi. Flera heta debatter handlade om taxinäringen. På kongressen lyftes förslag om höjda förarlöner, återreglering av taximarknaden och hårdare kontroll av kör- och vilotider. En av de flitigaste debattörerna var **Jimmy Andersson**, taxiförare och aktiv i Örebroavdelningen.

– Tittar man lagmässigt är det politiskt svåra frågor. Jag förstår att en återreglering av taximarknaden är mer eller mindre politiskt självmord.

Men du vill att man trycker på hårdare?

– Mycket. De har inte ens snörat på sig boxningshandskarna.

Jimmy Andersson jobbar på Connect Bus. Han var med och tog initiativ till att avdelningen åkte ut och snackade med förare.

– Vi hade en lista på förslag. Regionen sa att det inte gick att lösa. Två och en halv vecka senare var de första problemen lösta.

Förarna fick ett öppet forum där de kunde diskutera arbetsmiljöfrågor med fack, uppdragsgivare och arbetsgivare.

I dina anföranden pratade du om High Chaparall och laglöst land. Vad tycker du att Transport ska sikta in sig på för att lösa problemen?

– Hela biten. Man kan se taxinäringen som en pall som står på flera ben. Om man tar bort ett ben vinglar det till och nu är det väldigt vingligt. På det politiska benet behöver vi återreglering eller starkare reglering. Det andra vi vill titta på är kör- och vilotider så att det blir lättare för de seriösa företagen att inte bli undanskuffade.

Är ni en grupp taxiförare som börjar bli stridbara?

– Vi är riktigt förbannade.

Kommer vi att se mer av er?

– Det får vi hoppas. I avdelning 9 är det få entreprenörer som vunnit upphandlingen. Med starkare arbetsgivare blir det lättare att organisera oss. Vi ökar stadig och har sett en 15-procentig ökning av medlemmar på kort tid.

Få taxiförare är med i facket. Tror du att fler skulle gå med om Transport blir tuffare?

– Ja, nu har vi chansen. Vi ska visa att vi har tuffat till oss. Vi är för mesiga. Transport är det tuffaste facket av alla, men vi är inte tillräckligt tuffa. *JOHN ANTONSSON*

FOTO: JOHN ANTONSSON

4 på kongressen tycker till

Vad blir det bestående intrycket från kongressen?

Lars-Gunnar Sandgren, avdelning 28 I norr:
– Jag har fått massor mer med intryck och måste sätta mig ner sen och läsa igenom vad vi har gjort. Det är många grejer att ta in. Som en sån sak att man verkligen måste läsa att-satsen i motionen för att veta exat vad det kan innebära så att man inte binder upp förbundsstyrelsen i onödan.

Sonja Chyle Kauko, avdelning 7 Södermanland:
– Jag tycker att det här med ungdomsverksamheten som Kimberley (Westermark) talade om är jätteviktigt och jag står helt på hennes sida. Ungdomar måste släppas fram och få sin röst hörd. Jag har hört andra säga att förbundet är gubbstyrt traditionellt. Nu har vi släppt fram många kvinnor i årets förbundsstyrelse men vi behöver släppa fram fler unga också.

Peter Strålind, avdelning 5 Stockholm:
– Det är de fantastiska diskussionerna på motionerna som skett under de här dagarna. Och framför allt att vår nya förbundsstyrelse gett ett så gott intryck. De kommer att göra ett så otroligt bra arbete.

Emil Blomqvist, avdelning 5 Stockholm:
– Vi har behandlat väldigt mycket motioner. Det är kul eftersom kongressen är Transports största beslutande organ. Det har varit många diskussioner att gå igenom som är viktiga för Transports framtid.

Transport ska verka för fria mensskydd

Motion. Kongressen sa ett tydligt ja till motionen om gratis mensskydd i alla sammanhang, mot förbundsstyrelsens önskan att begränsa kostnadsfria skydd till arbetslivet.

Text **John Antonsson och Lilly Hallberg**

Ombud från avdelningar från norr till syd, män och kvinnor, gick upp för att ge sitt stöd till motion A25 från Västeråsavdelningen: ”Gratis mensskydd för livmoderbärare”. Flera framhöll i talarstolen att det var en klockren jämställdhetsfråga. Och ombuden i plenum höll med: Transport bör verka för fria mensskydd i alla sammanhang.

FOTO: JOHN ANTONSSON

Kimberley Westermark hade skrivit motionen om fria mensskydd.

I MOTIONEN, skriven av Kimberley Westermark avdelning 19, lyfts den mycket stora kostnad som menstruation för med sig under en livstid, en kostnad som den enskilda individen måste stå för till skillnad från exempelvis sjukvård. Enligt beräkningar lägger en kvinna nära 40 000 kronor under sitt liv på mensskydd, baserat på en uträkning gjord av SVT 2020 som visade att snittet varje månad är 80 kronor för den som menstruerar.

Transports förbundsstyrelse håller i sitt svar med om att kostnaden för mensskydd är ojämlik och orättvis. Något som drabbar halva befolkningen, kan orsaka smärta och ligga till grund för sjukskrivningar – förutom kostnaden – är helt klart en fråga som det är rimligt att förhandla med arbetsgivaren om, heter det i svaret från styrelsen. Det är alltså rimligt att verka för att mensskydd finns lättillgängligt och gratis – på medlemmars arbetsplatser.

MEN SEDAN ANSÅG förbundsstyrelsen att det räckte. Det är inte lämpligt att verka för att mensskydd blir gratis för alla, överallt. Det tyckte dock en klar majoriteten av ombuden på kongressen.

Transportarbetaren tog ett snack med Kimberley Westermark efter att hon fått igenom sin motion.

– Den är från hjärtat och enbart från mig. Vi satt på motionskvällen och jag berättade att jag kommit på en grej och alla sa kör! Jag skrev ihop den och kände att nu får jag stöttning från avdelningen, säger hon.

– Det är ju en självklarhet för mig. Vi jobbar ju för att tänderna ska bli en del av kroppen. Mens är en del av kroppen också. För mig handlar det om ekonomisk demokrati för båda könen.

Och det höll en enig kongress med om! ■

FOTO: JOHN ANTONSSON

Infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)*

Han fick stående ovationer efter tal

Politik. Under kongressens sista dag talade infrastrukturminister Tomas Eneroth (S). Schysta villkor, hårdare kontroller och flera svingar mot politikens höger möttes till slut av stående ovationer. Eneroth tog upp att många företag och speditörer delar med sig av klimatdata. Med exakta uppgifter om utsläpp, elfordon och förnybara drivmedel.

– Jag vill att man på samma sätt berättar vilka som utför transporterna, om de har kollektivavtal och att de följer lagar och regler, sa han. ■

Lars Sjölund vid utställningen som visades på kongressen.

Bröd men också rosor...

Utställning. Stillheten och skönheten träffar rakt i hjärtat, samtidigt som de berättar med skärpa om arbetsliv i renhållningens tjänst ur nya perspektiv. Lars Sjölunds bilder fick kongressbesökarna att stanna upp vid skärmutställningen utanför kongresshallen.

Text och foto **Lilly Hallberg**

Solen över snöklädda, mäktiga fjäll. Soporna som väller ur bilens gap. Morgonfika vid vattnet, med Kebnekaise som fond. Miljöarbetaren Lars Sjölund har i många år fotograferat. Hans bilder väcker igenkänning samtidigt som de ger betraktaren nya perspektiv.

– Jag har aldrig tröttnat på vägen, det är en underbar arbetsmiljö som jag kunnat kombinera med mitt intresse, säger Lars Sjölund, som numera är pensionär efter att ha kört sopbil i Kiruna kommun under 43 år.

Han har också frilansat som fotograf, bland annat för Norrländska Socialdemokraten. Under Transports kongress i år var Lars Sjölund på plats och tog då ”lite bilder för eget bruk, för den egna årsboken”.

– Miljön är bekant, jag har ju jobbat lite fackligt hemma i Kiruna. Och det är imponerande att vara här, jag förstår vilket jobb ombuden gör – ännu mer beundransvärt med tanke på att intresset för facket i stort blivit allt mindre. De är hjältar, säger han.

UTSTÄLLNINGEN UNDER Transports kongress, utanför stora kongressalen, har Lars Sjölund själv gjort i samarbete med formgivaren Lars Tiba:

– Det har varit fritt, inga särskilda önskemål men vi har ändå stött och blött det ihop. Bara antalet bilder var bestämt, 20 stycken.

De bilder som visades återfinns i nyutkomna boken Frihet och förakt – ett yrkesliv i renhållningens tjänst. Lars Sjölunds bok har kommit till som ett samarbete mellan Transport och Arbetarrörelsens kulturfond, och har utvecklats ur en idé efter att Transportarbetaren skrivit om Lars arbete och foto för snart fem år sedan.

– Från början var det kanske tänkt att det skrivna mer skulle vara bildtexter, men det har blivit utförligare. Det kändes rätt när jag väl börjat skriva ned dokumentationen, säger Lars Sjölund.

Klassperspektivet är närvarande både i ord och bild, som en ren underström. Liksom respekten och solidariteten, för arbetet och för miljön. Oavsett om det handlar om arbetskamraternas grepp om sopkärl eller blicken över fria vidder från förarhytten. Landskapet i höstskrud, staden som ska flyttas. Samtal i bastun efter jobbpass, tankar klara mornar med hög luft. ■

LO-ordföranden: ”Ett särskilt tack”

Facket. LO:s ordförande Susanna Gideonsson gästade Transports kongress under söndagen. Hon inledde med att tacka transportarbetarna för deras arbete när pandemin var som värst.

– I efterhand ser vi att många av era medlemmar, de som kör buss eller taxi, eller jobbar på lager eller omlastningsterminaler, hade mycket högre smittotal än andra. Jag vill rikta ett särskilt tack till era medlemmar för ert slitsamma arbete under pandemin, sa Gideonsson. ■

FOTO: JOHN ANTONSSON

Susanna Gideonsson är LO:s ordförande.

Ska jobba för kortare arbetstid

Motion. Tomas Andersson från avdelning 41 hade skrivit en motion om att förbundet ska verka för en lagstadgad sänkning av heltidsarbetsmåttet. I motionen beskriver han hur hans arbetskamrater inte orkar arbeta till pensionsåldern eftersom deras kroppar är utslitna. Förbundsstyrelsen ställde sig bakom förslaget och skrev i sitt yttrande att det redan pågår ett arbete för att påverka beslutsfattarna för att få en lagstadgad sänkning av heltidsmåttet. Även kongressen antog motionen. ■

Mammografi på betald arbetstid

Motion. Från avdelning 17 kom motionen om att kunna gå på mammografi, gynekologisk cellprovtagning samt prostataundersökning på betald arbetstid. Flera talare var uppe i talarstolen och vittnade om egna erfarenheter och om kollegor som har gått bort i cancer. Om cancern upptäckts tidigare så hade det kanske slutat annorlunda. Att då inte ha råd att ta ledigt för att kunna göra dessa undersökningar blir till en fråga om liv och död. Förbundsstyrelsen höll med men ansåg att denna fråga bäst lämpar sig till avtalsförhandlingar och avslog därför motionen i sitt yttrande. Men eftersom kongressen tyckte annorlunda, gick motionen igenom. ■

Kallas inte ett feministiskt förbund

Motion. Avdelning 9 vill att förbundet, likt andra LO-förbund, aktivt tar ställning och fattar beslut om att vara ett feministiskt fackförbund. Förbundsstyrelsen höll med om intentionen i motionen men ville inte göra om misstaget på kongressen 2017 då kongressen beslutade att Transport ska vara en kamporganisation. Ett enkelt beslut att fatta men när förbundsstyrelsen fick frågor om vad det innebär så var det inte lika lätt att svara. Innan förbundet säger att de är ett feministiskt fackförbund vill styrelsen därför kunna svara på vad det innebär. Avdelning 9 fick nöja sig med att se sin motion besvarad. Kort därpå gick Mikael Wahlberg från avdelning 9 upp i talarstolen och deklarerade att de nu är Transports första uttalade feministiska avdelning. ■

Arbetsgivare som lägger alla extrabevakningar på samma bil, en bilmekaniker som undrar om hon kan bli medlem och får vi snart se förarlösa lastbilar? Det och fler frågor svarar Transports experter på.

Illustration **MARTIN HEAP**

Varför ska jag vara ”slask-bil”?

Jag arbetar som ronderande väktare och har gjort det några år. När jag till slut fick gå från behovsanställning till fast arbetstidsmått med fast 5/2-schema blev jag väldigt glad. Men nu har jag arbetat en längre tid på samma rondbilsdistrikt och det verkar som att jag är den ”slask-bil” som får ta alla extrabevakningar som inkommer.

Det har jag inte haft något emot, men det framkom på ett av våra få väktarmöten att det inte är någon annan som får ta dessa extra bevakningar på kontoret. Det är bara jag, eller min kollega då vi alternerar på bilen, som har dessa.

Jag upplever detta som en bestraffning och förstår inte varför de andra rondbilarna inte skulle kunna ta mer av extrabevakningarna? Borde inte extra arbete delas ut mer jämlikt? Ja förutom Rond 4:an som är på en annan ort och kör.

Theodor

Svar: I föreskriften om *Organisatoriskt och socialt arbete* (AFS 2015:4) från Arbetsmiljöverket så har man reglerat att arbetet måste vara upplagt så att arbetstagarna inte upplever det som obehagligt, olustigt, orättvist eller obegripligt. Detta för att förhindra kränkningar eller mobbning på arbetsplatsen.

När detta inträffar, att man som arbetstagare upplever att man inte förstår eller känner sig olustig över en situation, så ska man kunna vända sig till sin arbetsgivare eller närmsta chef och få svar.

Notera att det är en individs uppfattning som är avgörande, inte om företaget redan har information på intranätet eller instruktioner på kontoret.

Känns det inte bekvämt att kontakta chefen eller arbetsgivaren, så ska man söka kontakt med sitt lokala skyddsombud. Saknas lokalt skyddsombud så vänder du dig till din lokala avdelning och det regionala skyddsombudet.

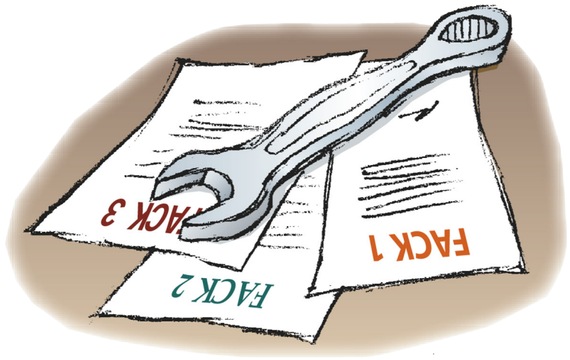
Gustaf Järsberg, Transports centrala arbetsmiljösamordnare

Kan en bilmek bli medlem?

Jag har precis fått jobb som bilmekaniker och jag undrar nu om jag kan bli medlem i Transport?

Dammi

Svar: Det beror på vilket företag du är anställd på. I många av våra kollektivavtal ingår bilmekaniker.

Enklaste sättet att ta reda på om du jobbar på ett företag som har kollektivavtal där bilmekaniker ingår är att ringa till Transport på direkten. Det är till stor hjälp om du då har företagsnamnet och organisationsnumret tillgängligt.

Du når Transport på direkten på telefonnummer 010-480 30 00. Öppettiderna är måndag till fredag kl 9–11. Måndag till torsdag även 13–14.

Khan, Transport på direkten (TPD)

Uppsägningsavtal för anställning

Jag ska säga upp mig för jag har fått ett nytt jobb. Nu vill jag göra det på rätt sätt. Hur ska jag göra det korrekt? Jag hittar inte något avtal där det står hur jag ska göra.

Petri

Svar: Har du en tillsvidareanställning är uppsägningstiden inom våra avtal en månad, om du som arbetstagare säger upp dig.

Om det finns ett undantag så ska det stå på anställningskontraktet. Om du är medlem så kontakta gärna den lokala ombudsmannen för att gå igenom kontraktet för att se om det finns ett undantag.

Du kan behöva styrka att du har sagt upp dig, därför rekommenderar vi att du gör det skriftligt.

Khan, Transport på direkten (TPD)

Tar förarlösa lastbilar över lastbilsföraryrket?

Jag funderar på att utbilda mig till lastbilsförare. Fast jag undrar över utvecklingen av förarlösa lastbilar. Kommer de ta över lastbilsföraryrkets uppgifter i framtiden och i så fall inom hur lång tid då? Det vore bra att ha koll på hur lång yrkeskarriär jag har som väntar som lastbilsförare.

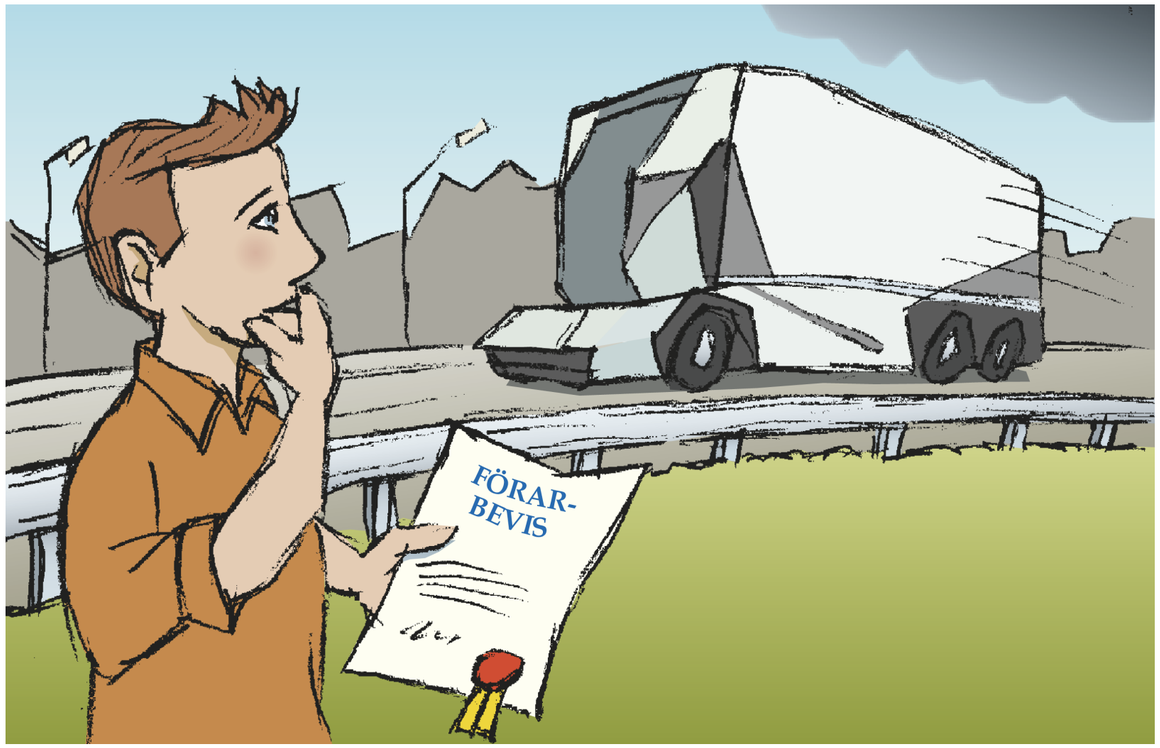
Calle

Svar: Vår framtidsvision är att det kommer att ta lång tid innan de förarlösa lastbilarna är ute på våra vägar och kör. Det är mycket forskning som krävs för att lösa de tekniska förutsättningarna för att de ska bli helt förarlösa.

Någon prognos kan vi inte ge i dagsläget om hur lång tid det tar innan tekniken har tagit över chaufförernas jobb.

Vill du veta mer om chaufförsyrket går det bra att läsa om det på TYAs hemsida: www. tya.se/bli-lastbilschauffor/.

Anna, Transport på direkten (TPD)

Kan jag få hjälp även utan kollektivavtal?

Min arbetsgivare har sagt att företaget har kollektivavtal med Transport. Han har även skrivit att det finns ett sådant i vårt anställningskontrakt.

Men han har flera gånger, som jag ser det, brutit mot avtalet och då visade det sig att han inte alls har kollektivavtal med Transport. Kan jag ändå få hjälp av er om jag är medlem?

Håkan

Svar: Saknar arbetsgivaren kollektivavtal ska du be facket ta det samtalet med arbetsgivaren. Har arbetsgivaren angett i anställningskontraktet att man har ett kollektivavtal och inte har det ska man kontakta sin lokala ombudsman omedelbart. Ha anställningskontraktet tillgängligt när du gör det.

Om arbetsgivaren saknar kollektivavtal så kan vi som fackförbund hjälpa till med det som står i lagen, till exempel LAS eller arbetsmiljölagen. Vi kan också hjälpa till med det som står skrivet i anställningskontraktet. I medlemskapet får du också inkomstförsäkring och hemförsäkring.

Att ta anställning hos en arbetsgivare utan kollektivavtal kan vara förenat med betydande risker. Man måste då själv försäkra sig om att det egna anställningsavtalet tar hand om alla frågor som normalt regleras via kollektivavtalet. Inte minst pensionsvillkor och försäkringar.

När man inte har kollektivavtal finns det vissa frågor som man måste ställa till arbetsgivaren:

→ Finns tjänstepension? Pensionssystemet bygger på att man har allmän pension (vilket man får om man arbetar och betalar skatt), tjänstepension (som betalas av arbetsgivaren till en pensionsförsäkring) samt ett privat pensionssparande. Om du arbetar utan tjänstepension kommer det att påverka vad du får utbetalt när du pensioneras.

→ Hur ser lönehöjning ut, vad baseras den på och hur ofta sker det?

→ Har du rätt till övertids- och ob-ersättning? Utan kollektivavtal eller reglering i anställningsavtalet behöver arbetsgivaren inte betala extra ersättning till den som till exempel arbetar mer än 40 timmar en vecka.

→ Vad har du för heltidsmått? Om inget annat framgår avser heltid 40 timmar arbete per vecka. Ofta finns regler i kollektivavtal om lägre heltidsmått, särskilt vid arbete som ofta utförs på obekväm tid.

→ Har du rätt till extra ersättning vid föräldraledighet? Många kollektivavtal innehåller ersättning som betalas ut som ett tillägg till föräldrapenningen från Försäkringskassan.

→ Har du rätt till extra ersättning vid sjukdom? Många kollektivavtal innehåller ersättning som betalas ut som ett tillägg till sjukpenningen från Försäkringskassan.

→ Vad händer om du blir arbetslös? Det är vanligt att kollektivavtal innehåller omställningsavtal, som ett utökat skydd om man blir uppsagd på grund av arbetsbrist. Det kan exempelvis handla om att man får vidareutbilda sig på arbetsgivarens bekostnad för att undvika arbetslöshet.

→ Har du rätt till restidsersättning och traktamente? Om inte reglering finns betalas ingen extra ersättning för detta.

→ Vilka försäkringar följer av anställningen? Ibland finns till kollektivavtalet lösningar för bland annat grupplivförsäkring och personskadeförsäkring.

Transport på direkten (TPD)

Hur byter jag fack till Transport?

Jag är medlem i Kommunal och har bytt jobb så nu har jag transportavtalet. Hur gör jag för att byta fackförbund?

Mohammed

Svar: : Då Kommunal och Transport är med i LO så kan man använda sig av webbtjänsten BytLoFack. Du hittar den på www.bytlofack.se.

Transport på direkten (TPD)

Fråga Transports experter!

Är du medlem i Transport och har egna frågor om din anställning eller annat med jobb eller studier att göra? Ställ dina frågor till **Transport på direkten** som du når genom att ringa 010-480 30 00.

Özz Nûjen är aktuell i Riksteaterns nypremiär av pjäsen Laika. Och han är mycket glad över att möta publiken igen.

Äntligen är publiken till baka!

I pjäsen *Laika* gestaltar Özz Nûjen bargästen som ingen vet vem det är. Är han en sanningssägare eller rent av Jesus? Frågan ställs på sin spets, vems perspektiv är gällande?

Text **KRISTINA SJÖBERG** *Foto* **CHRISTINE OLSSON/TT**

TRANSPORTARBETAREN TRÄFFAR Özz Nûjen i ett sensommarvarmt Stockholm utanför ett stort och anrikt kafé i city. Han är kanske mest känd som ståuppkomiker men är också skådespelare och föreläsare. I höst är han aktuell med pjäsen *Laika* som har nypremiär den 11 september i Karlstad.

Özz har kämpat hårt för att komma dit han är i dag. Via nudlar och annalkande skörbjugg började framgångarna att komma. 2019 gick det jättebra.

– Jag och Måns Möller gjorde då föreställningen *Världens historia*. I november tittade jag på biljettbokningarna för 2020. Det såg fantastiskt ut med 94 procent av biljetterna redan uppbokade.

MED FRAMTIDA INTÄKTER tordes Özz äntligen köpa sin drömbil. En elbil. Närmare bestämt en Tesla.

– Vad kan gå fel tänkte jag när jag klickade på beställningsknappen.

Teslan levererades i början av mars 2020. Strax innan covid-19.

– Världen gav mig en käftsmäll. Alla föreställningar, alla jobb, ställdes in. Jag hade flugit för nära solen. Vem trodde jag att jag var? Där satt jag i min Tesla och grät.

NU KAN ÖZZ åter möta publiken. Närmast i den italienske skådespelaren och författaren Ascanio Celestini pjäs *Laika* där han tillsammans med dragspelaren Markus Räsänen under 90 minuter intar 12–13 olika roller.

– En gäst kommer in i en bar. Vem är gästen? Det vet man inte. Kanske är det en hemlös? En alkis? Eller är det Jesus? Kanske bara en lögnare. Eller en sanningssägare. Poängen är att vi inte vet vem det är som berättar.

Vad är Laika för slags pjäs?

– Det är en politisk pjäs och också väldigt italiensk med allt vad det innebär med religion och synen på skuld och oskuld. Det är inte en standup men humorn används för att svälja det beska budskapet. Det blir både skratt och gråt.

Vad är det för beskt budskap?

– Det handlar om vårt Europa. Vad är det som får Europa att rulla? Vad är det som skaver? Vad finns det för orättvisor och var finns de? Vill vi ens se dem? Lösa dem? Vi har byggt ett samhälle där vi gör de fattiga fattigare för att de rika ska kunna bli rikare. Är det så vi vill ha det? Förr kunde man arbeta sig till rikedom men det kan du inte i dag. Jobbar du på ett lager har du svårt att jobba dig rik.

Kan alla se och förstå pjäsen?

– Det krävs lite förkunskap. Är du över 15 år så har du det. Och yngre barn än så har sett föreställningen och tyckt om den. När jag frågar folk under 30 om Laika så tror de att jag pratar om att lajka inlägg på Facebook. De över 30 förstår att metaforen handlar om rymdhunden Laika.

DET ÄR INTE bara pjäsen som har nypremiär den 11 september. Det är också riksdagsval.

– Ett datum som bär många olyckor. Flygplanen som raserade tvillingtornen i New York, Anna Lindh mördades. Och mina föräldrar gifte sig, säger Özz och skrattar.

Sorg och skratt. Det går hand i hand. I pjäsen som i livet. En sista fråga, vad hände med Teslan?

– Jo jag har den kvar. Det är mitt tecken på att jag lyckades klara mig igenom de svåra åren som varit. Jag är tacksam och ödmjuk över att nu få möta publiken igen. Det är det bästa jag vet.

ÖZZ NÛJEN

Född: 1975

Gör: Skådespelare, ståuppkomiker, föreläsare, manusförfattare och programledare. Bland annat.

Aktuell:

➜ Med pjäsen *Laika* av den italienske skådespelaren och författaren Ascanio Celestini. Pjäsen har nypremiär i Karlstad den 11 september och turnerar därefter runt i Sverige där 45 olika platser ska besökas (läs mer på www.riksteatern.se/laika)

➜ I programmet *Sveriges roligaste partiledare*, som sändes på SVT den 19 augusti och finns att ses på SVT Play.

Özz Nûjen gestaltar 12–13 olika roller i pjäsen.

FOTO: MARIE UNDE WESTERBERG

Stationen i Nice.

Ta tåget till rivieran

Många har upptäckt fördelarna med att ta tåget till nya upplevelser, utöver de rent miljömässiga. Det är vägen som är mödan värd, för att låna Karin Boyes ord – giltiga även för semesterfirare i tjugoförsta århundradet.

Facebookgrupper som *Tågsemester* är fulla med reseberättelser och vackra semestermål, tips på rutter och hur det enklast går att boka tågbiljetter för färd genom främmande land.

I den nyutkomna resehandboken *Languedoc inom räckhåll* (Within Reach förlag) skriver seniorkonsulten Marie Unde Westerberg om tåg till upplevelser i södra Frankrike. Hon har tidigare skrivit om tågresande i *Rivieran inom räckhåll*, och har en trogen skara följare på sociala medier.

Foto: Privat

Båda böckerna rymmer mängder av historia och inspirerande bilder från södra Frankrike. I den senaste handlar det alltså om regionen Occitanien, en trakt fortfarande mest känd under namnet från den historiska provinsen Languedoc. Och lite till: Rutten går genom landskapet från floden Rhônes delta, upp i bergen men också längs havets saltvattensbassänger, ner – och över – gränsen till Spanien i väst och Italien i öst. Vidsträckta lavendelfält, mäktiga akvedukter från romartiden och Camargues vita vildhästar avlöser varandra på sidorna.

Det är fullt med konkreta råd för olika kategorier av resenärer. För den som vill surfa i Biarritz funkar det fint att spara en hotellnatt, ta nattåget från Paris-Gare d'Austerlitz mot Toulouse och sedan byta i Bordeaux. För att få tillfälle att smaka läckerheterna på världens största ostbuffé, belägen i Narbonne. Eller rida genom svala, vidsträckta pinjeskogar. Men framför allt innehåller boken handfasta punkter, för alltifrån husletare till vad som gäller för bokning av platsbiljetter för tågluffare i Tyskland. Och det börjar redan på Köpenhamns centralstation, med väganvisningar till Konsum för att proviantera. *LILLY HALLBERG*

SEPTEMBERKRYSSET

FOTO: BIGSTOCK

FRÅN BRA KÖR		GRÖNT KLOT	FÅR MAN RODD-BÅTEN		RAS		SITT-PLATS FÖR IVRIG?			BESTÅR AV FEM DELAR		LYXIG LANDÅ						
HA FÖR ÖGONEN							KULA / SVAR PÅ VAR											
TILL-FÖRA ENERGI										LAND I VÄST-AFRIKA								
GÖR MAN FLAGGA			KOLO-RERA / REED															
								STRÅL-NINGS-ART / TARVAT										
GAM-MALT HEMMAN							FÄRG-SPEL / EN AV TOLV											
	DOSA	VERKA	GUL HUND	TVÅR	BYTT		HAJAR	ÄR FLICK-AKTIG	FNURRA PÅ TRÅ-DEN	CON-SOMMÉ			RO-VORNA / RUS-SLAG					
					ÄT-DRAGEN / FÅR FÄK-TANDE						TIK / RENTVÅ						TA LOV	
SUR-RADE		REPLI-KERA / INLINDAT								UNDER-BEFÄL / KORAT						LIKNAR ORE-GANO		
ROMJA			PÅ FLYG-PLATS / ÄR I TUB					KAN MJÖLK / HÅRD-GUMMI						HALS-DUK / ÄSTAD-KOMMA				
LÄG-GER TILL						GÅR PÅ TÅG / SAKNAR SKOG							KAN SÖVA / INHA-LERA					
LÖS-NINGEN							VIDMAKT-HÅLLER / SAL-VORNA								DA I RYSS-BY			
SÖDER-PÅG				SENAPS-KÅL / KNOTIGT BJÖRKE							SPELADE GREN / MINER						FETA	
SÖMN	DEN KAN LÄSAS / EKIVOK								FYR-HJULIG ÅKVAGN / LEJDARE						FÖR JOBB / FEL-RIKTAT			
					HAR MOD I BARM / ARMTAG									ÄR VÄL DE I LEKEN / AMORIN				
KRUB-BADE			KALLAS GARV / HALV-GRÅS							JÄTTEN / STÖD I DÖRR						PAR		
NESA		TRULAT / INGA FÖR BRITT						DEN BÄR BÄR / EN MISS					PARAT / STAD MED HAVRE					
						EN TON-SÄTTARE						BLOM-MA OCH BIL						
INTE SÅ LJUD-LIG				FIXA IDÉER							DET BLIR KVAR							©Bulls

Lösningen ska sändas till **Transportarbetaren, Box 714, 101 33 Stockholm** och vara redaktionen till handa senast den 13 september. Märk kuvertet **"Septemberkrysset"**.

Vi delar ut sex vinster. 1:a–3:e pris är två trisslotter, 4:e–6:e pris är en trisslott.

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Lösningen på Julikrysset.

Grattis!

Vinnarna av två trisslotter:
Tove Gustavsson, Stenstorp
Ingmar Larsson, Eslöv
Rosalie Keller, Kåge.

Vinnarna av en trisslott:
Anders Johansson, Hovmantorp
Christer Hultqvist, Ingelstad
Anita Siggelin, Skövde.

Månadens Quiz

Skicka in lösningen på månadens quiz till info@transportarbetaren.se senast den 13 september, och skriv "September-quiz" i meddelanderaden. Glöm inte ange namn och adress. Vi drar två vinnare som får två trisslotter var.

1 Vad heter filmen där Sean Penn spelar en historisk gay-aktivist?
1. Queer
X. Milk
2. Cruising

2 Vad heter den nya sci fi-serien om tidningsbud?
1. Stranger Things
X. Paper Boys
2. Paper Girls

3 Kring vilket fordon sker flest arbetsplatsolyckor?
1. Truck
X. Hjullastare
2. Lastbil

4 I vilken stad arrangeras lastbils-mässan Elmia Lastbil?
1. Jönköping
X. Vaggeryd
2. Götene

5 Vad heter Svenska Transportarbetareförbundets grundare?
1. Lars Lindgren
X. Charles Lindley
2. Axel Danielsson

6 Vilken bilmodell kör Barry Newman i kultfilmen *Jakten mot nollpunkten*?
1. Dodge Challenger
X. Ford Mustang
2. Plymouth Duster

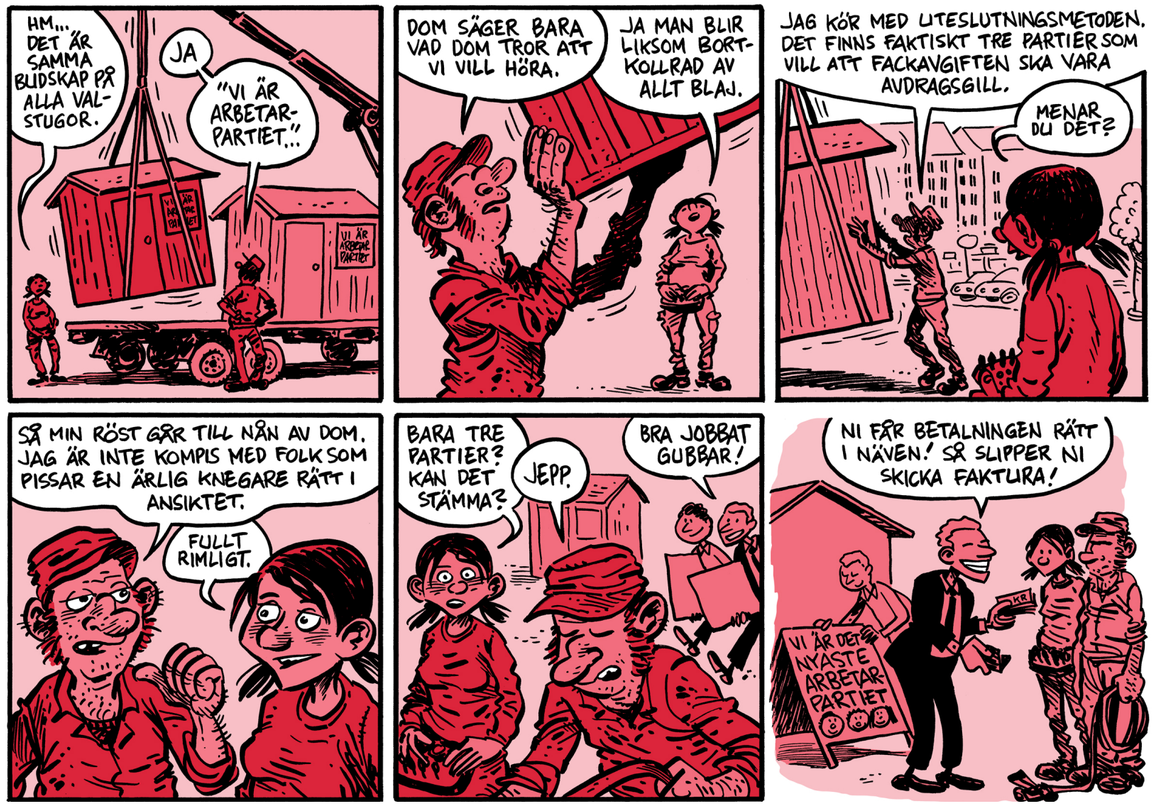
7 Vilket datum hålls årets riksdagsval?
1. 10 september
X. 17 september
2. 11 september

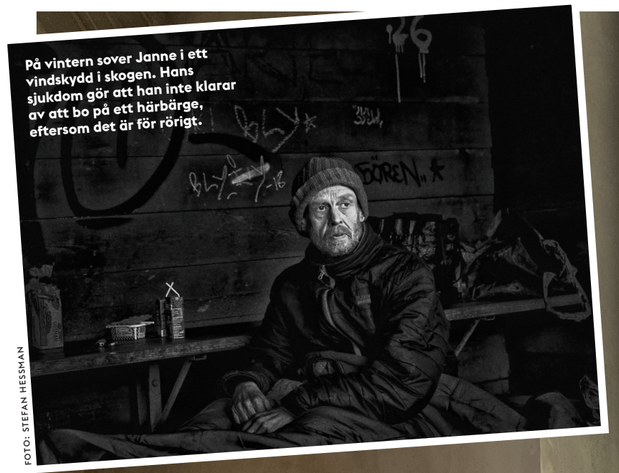

FOTO: ELMIA AB/ANNA HÅLLAMS

Mässbesökare 2018. Den 24–27 augusti arrangerades Elmia Lastbil för 20:e gången sedan 1983.

På väg

Originalserie för Transportarbetaren av **Mats Källblad**.

På vintern sover Janne i ett vindskydd i skogen. Hans sjukdom gör att han inte klarar av att bo på ett härbärge, eftersom det är för rörigt.

FOTO: STEFAN HESSMAN

FOTO: LOUISE ANDERSSON

Väktaren Stefan Hessman är natur- och fotokonstnär och har ställt ut sina bilder flera gånger.

Janne är 59 år och har varit hemlös i ett och ett halvt decennium.

FOTO: STEFAN HESSMAN

”Alla människor kan hamna utanför”

I sitt jobb som väktare möter Stefan Hessman ofta människor som har det svårt. En av dem är Janne som har varit hemlös i 15 år. Janne bjöd in Stefan, som också är fotokonstnär, att dokumentera hans liv i hemlöshet. Det resulterade i en fotoutställning som visades i Heliga Trefaldighets kyrka i Gävle i somras.

Text **PERNILLA AHLSÉN**

STEFAN LÄRDE KÄNNA Janne när han gick rond i kyrkan som Janne gick till för att värma sig.

– Vi började prata och fann varandra. Janne tyckte att mina bilder var fina, så han frågade om jag ville dokumentera hans liv, säger Stefan.

Under ett halvår fotograferade han Janne på olika platser, i kyrkan, i vindskyddet i skogen där han sover om vintern och på parkbänken som är Jannes sovplats om sommaren. Under tiden berättade Janne om sitt liv och hur han hamnade i hemlöshet.

– Många tror att det bara är alkoholister och narkomaner som är hemlösa. Men alla människor kan hamna utanför, det kan räcka med att man förlorar jobbet och kommer efter med räkningarna. Det gör oss alla väldigt bräckliga. I Jannes fall var det psykisk sjukdom som gjorde att han inte klarade av att behålla sitt hem, säger Stefan.

I SOMRAS STÄLLDES bilderna ut i kyrkan tillsammans med texter som Janne har skrivit. Med utställningen ville de visa hur ett liv i hemlöshet kan se ut och hur det är att vara ensam, frusen, skamfylld och sjuk.

– Vi ville visa hur vi människor sviker varandra när vi tillåter att vissa personer inte har tillgång till ett hem, säger Stefan.

Som väktare träffar han människor från alla delar av samhället och får ofta höra deras livsöden.

– Det gäller att ta sig tiden att lyssna, säger han.

En gång satt han en hel natt med en man som var så självmordsbenägen att han inte kunde lämnas ensam.

– Ett och ett halvt år senare kom han fram till mig i ett köpcentrum och sa att han ville tacka mig. Jag kände först inte igen honom för han såg helt annorlunda ut. Då påminde han mig om den där natten och berättade hur mycket det hade betytt för honom när han mådde så dåligt, att han fick prata av sig och att jag lyssnade på honom. Det kändes väldigt fint, säger Stefan.

FOTO: STEFAN HESSMAN

Med utställningen vill Stefan och Janne visa att hemlösa finns och att samhället sviker dem när vi tillåter att de inte har ett hem.

MÖTENA MED OLIKA människor hör till det han uppskattar mest med att vara väktare. Redan som barn var det här hans drömjobb.

– Det fanns väl en spänning som lockade, säger han.

Men Stefan hann arbeta både inom vården och som budbilschaufför innan han uppfyllde drömmen, utbildade sig till väktare och började jobba för ett bevakningsföretag i Gävle. 20 år senare är han kvar på samma företag och trivs med att ingen arbetsdag är den andra lik.

Vid sidan om jobbet ägnar han sig åt sin stora passion, att fotografera. Utställningen om Janne är inte hans första, och heller inte hans sista. I höst deltar han i Dokumentärfotosalongen 2022 på Arbetets museum i Norrköping.

– Jag tänker på det som att jag målar med kameran och vill gärna skildra det mystiska, suggestiva och trolska.

STEFAN HESSMAN

Ålder: 50 år.

Bor: Sandviken.

Familj: Särbo.

Gör: Väktare och fotokonstnär.

TRANSPORTARBETAREFÖRBUNDET
1897

Kort om Transport

Transportarbetaren är Svenska Transportarbetareförbundets (Transport) medlemstidning. Förbundet har omkring 54600 medlemmar och är ett av 14 LO-förbund.

Om du vill komma i kontakt med Transport, ring 010-480 30 00. Växelns öppettider är 8.00–17.00 måndag–torsdag och 8.00–16.40 fredagar. Utom dag före helgdag, då den stänger klockan 12.00.

Under maj är växeln öppen 8.00–17.00 måndag–torsdag och 8.00–15.00 fredagar.

Juni–augusti är öppettiderna 8.00–16.40 måndag–torsdag och 8.00–15.00 fredagar. Lunchstängt 11.30–12.30.

Transport har 25 avdelningar, spridda över landet. Avdelning 1 och 2 är rena stuveriavdelningar som organiserar hamnarbetare. Avdelning 46 är på samma sätt en rikstäckande avdelning för personal inom flyget.

Kort om a-kassan

Transports arbetslöshetskassa delar lokaler med förbundet i Stockholm. A-kassan når du på telefon 0771-403001, måndag–fredag 9.00–11.00.

Du hittar fler kontaktuppgifter och mer information om förbundet och a-kassan på **transport.se** och **transportsakassa.se**

Terry Jonker och Hasse Ahlberg, två av sex ordinarie i SAS-lastarnas klubbstyrelse på Arlanda. Övriga är Samir Eriksson, vice ordförande, Jonas Bodell, huvudskyddsombud, och ledamöterna Conny Petrini, och Sebastian Reinemar.

Månadens klubb

Kaos är granne med klubben

Kökris på terminalen, pandemi, permitteringar och personalbrist – de senaste åren har varit tuffa för all markpersonal. Samtidigt vet lastarna i SAS klubb på Arlanda sitt värde. Och att både jobbet och det fackliga uppdraget kräver mer än starka muskler.

Text och foto **Lilly Hallberg**

I KLUBBENS BOKHYLLA står en rosa bordsflagga bredvid en ljusblå med Flygavdelningens symbol. Vi är inkluderande, förklarar ordförande Hans ”Hasse” Ahlberg och sekreterare Terry Jonker i SAS Ground Handlings arbetsplatsklubb.

Flyget liknar de vid en levande organism där minsta rörelse påverkar: sen passagerare – sent bagage – sen lastning – sen avgång…

– Det har lugnat ner sig lite nu jämfört med början av sommaren, det ser vi i terminalen. Men det är fortfarande mycket, säger Hasse.

– Redan förra hösten påtalade vi från facket att det riskerade att bli problem med bemanningen när folk kom tillbaka och började resa efter pandemin. Och det är inte kul att säga att man hade rätt.

I mitten av juni i år var kaoset ett faktum, med rapporter om en överfull terminal, timslånga köer till incheckningen och missade flighter. Av de grupper Transport organiserar var det ofta flygplatskontrollanterna som fick fronta i medier, och tala om problemen. Men alla påverkades. För Hasse och Terry vore ökat samarbete med övriga fackklubbar inom ”inhägnat område” önskvärt, visa på styrkan i att hålla ihop.

– Vi i klubben här jonglerar ständigt mellan ärenden, det är både på gott och ont. Ibland skulle man vilja känna att vi nått målet, men så fungerar det inte, säger Hasse.

FÖR NÄRVARANDE LIGGER ett ärende som rör belastningen hos Arbetsmiljöverket. I september väntar centrala förhandlingar som rör schemaläggning.

– Det finns inget Utopia, det är aldrig en lugn stund, säger Terry.

Varken han eller någon annan i den stora klubbens styrelse arbetar heltid fackligt.

– Vi vill inte ha det avståndet, vi ska lyfta samma väskor som alla medlemmar, säger Terry Jonker.

SAMTIDIGT BETONAR BÅDE han och Hasse att jobbet är komplext. Det är fysiskt tungt, men kräver också kognitiv förmåga för att klara planering och logistik. För att under tidspress i chatt kunna kommunicera med folk på olika kontinenter, för att ha total koll på vikt, balans och volym.

I mitten av augusti är trafikvolymen på flyget uppe i 80 procent av hur det såg ut före pandemin. Men bemanningen har inte alls fått samma återväxt.

Covid har fått många konsekvenser, som att flygpassagerare i snitt har två kilo tyngre packning ”kanske för att säkra för en lockdown” enligt lastarna. Än värre är att många tidigare arbetskamrater inte återvänt efter nedstängningen våren 2020, då flygtrafiken i princip frös på marken. Och nära hälften av de anställda vid SAS marktjänstbolag tvingades lämna.

– Det var inga lätta förhandlingar. Och det finns fortfarande en bitterhet för att det inte drabbade en enda chef, säger Hasse Ahlberg.

– Sedan vill jag säga att vi ska vara ödmjuka. Vi har fått ta över en väl fungerande facklig verksamhet, på många arbetsplatser finns ingen alls. Det gäller att förvalta arvet på ett bra sätt, säger Hasse Ahlberg. ■

SAS GROUND HANDLING ARLANDA-KLUBBEN

…har nummer 2 i Transports avdelning 46 Flyg, som är rikstäckande och till skillnad från andra avdelningar inte har sektioner utan enbart lokala arbetsplatsklubbar.

…är en av Transports största klubbar.

…har lokal i planet över avgångshallen i terminal 5, och sitter i samma korridor som bland annat Unionens SAS-klubb.

Transport organiserar bland andra flygplatslastare, flygfraktsarbetare, tankningsmän och mekaniker inom flyg.

På g ång i din avdelning

Material till nästa nummer lämnas senast den 13 september till christina.ahlund@transportarbetaren.se.

AVDELNING 1 NORRLAND/ MELLANSVERIGE (HAMN)

Ny stugvärd Vi från styrelsen i avdelning 1 skulle vilja passa på att tacka Inger Åslund för ett över 40 år långt, väl förrättat värv som värd och alltiallo för vår stuga i Lofsdalen.

Från och med den 8 augusti välkomnar vi i stället Hanna Lindqvist från Lofsdalens Hustillsyn som ny stugvärd.

AVDELNING 3 GÖTEBORG

Sektionernas medlemsmöten Sektionerna håller medlemsmöten under september månad. På dagordningen står bland annat rapport från Transportarbetareförbundets kongress samt diskussioner om den kommande avtalsrörelsen. Samtliga sektioner håller sina möten på avdelningsexpeditionen, Fjärde långgatan 48. Se nedan för respektive sektions mötestider:

➤ Miljösektionen: Onsdagen den 14 september 17.00.

➤ Tidningsbudssektionen: Torsdagen den 15 september 17.00.

➤ Taxi- och bussektionen: Måndagen den 19 september 18.30.

➤ Terminal- och bemanningssektionen: Onsdagen den 21 september, 18.00.

➤ Bevakningssektionen: Torsdagen den 22 september, 18.30.

Seniormöte Pensionärssektionen har möte tisdagen den 6 september kl 11.00 på avdelningskontoret, Fjärde Långgatan 48, våning 8. Vi samlas i studielokalen, och bjuder på fika. Välkomna!

AVDELNING 4 ÖSTERGÖTLAND

Medlemsmöten

➤ Sektion 1: Tisdagen den 6 september kl 18.00 på Mariebergs folkhögskola, Mariebergsvägen 16 i Norrköping. Vi bjuder på kaffe och smörgås. Välkomna, hälsar styrelsen!

➤ Sektion 3: Tisdagen den 6 september kl 18.00 på avdelningsexpeditionen, Generalsgatan 4 i Linköping. Vi bjuder på fika, välkomna!

Får du rätt lön? Får du pensionen inbetald? Har du någon fråga om avtalsförsäkringarna? Representanter från avdelningen finns på plats och svarar på frågor och hjälper till.

➤ Sektion 5: Tisdagen den 13 september kl 18.30 på ABF Motala, Kyrkogatan 6. Vi bjuder på kaffe och macka. Välkomna!

➤ Sektion 6 & 7 Vimmerby/ Västervik: Vi håller gemensamt sektionsmöte lördagen den 10 september kl 13.00 på BC lunchbar(bredvid OK/Q8), Allén 76 i Västervik. Vi bjuder på kaffe och macka, välkomna!

Studier Startpunkten är en introduktion till din fackförening. Syftet med utbildningen är att ge dig som medlem en grundläggande förståelse för fackföreningens roll på arbetsplatsen och i samhället, dina rättigheter och skyldigheter, försäkringar som ingår i medlemskapet samt skyddsombudets roll och skyddsfrågas väg vid en arbetsmiljöfråga.

Startpunkten hålls:
➤ Tisdagen den 27 september kl 9–16 på avdelningsexpeditionen i Linköping.

➤ Torsdagen den 27 oktober kl 9–16 på avdelningsexpeditionen i Linköping.

Om du tar ledigt från ditt jobb för fackliga studier så får du ett stipendium från avdelningen för dagen.

Vid frågor om utbildningar och anmälningar, kontakta Joakim Carlsson på 010-480 33 38 eller joakim.carlsson@transport.se.

AVDELNING 5 STOCKHOLM

Gå och rösta! Sommaren har passerat, kongressen har genomförts och nu återstår det bara slutspurt på valrörelsen!

Avdelningen har pratat val och vikten av att gå och rösta – samt veta vad en faktiskt lägger sin viktiga röst på under nuvarande mandatperiod. Vi hoppas att vi nått fram med det budskapet och att fler verkligen tar sig till vallokalerna.

Riksdagskandidat Vi vill även passa på att slå ett slag för vår ombudsman Claes Thim som kandiderar till riksdagen! Claes har plats 18 på Socialdemokraternas lista i Stockholms län.

Kamp och glöd kamrater!

AVDELNING 6 VÄRMLAND

Vecka 36 kör vi uppsökerivecka, du som vill delta kontaktar ordföranden.

Den 9 september kommer vi som vanligt att uppmärksamma yrkesförare på deras egen dag, *Yrkesförarens dag*. Håll ögonen öppna, vi kan dyka upp var som helst där någon använder bil i yrket.

Den 24 september håller vi representantskapsmöte. Plats kommer i kallelsen, till berörda.

Studier Vill du gå någon utbildning? Facklig introduktion (Startpunkten) eller genomgång av ditt avtal (Avtalspunkten)? Hör av dig till avdelningen så informerar vi om dessa.

VÅRA STUGOR

Det börjar bli dags att ansöka om plats i våra stugor för vintersäsongen 2022–2023. Se hemsidan för information, eller ring avdelningen på 010-480 30 06.

Gå och rösta! Avdelningen uppmanar *alla* medlemmar att rösta senast den 11 september. Din röst är viktig…

Ordförande Mikael Persson

AVDELNING 11 GÄSTRIKLAND /NORDUPPLAND

Vi söker fler förtroendevalda till vår organisation. Om du är intresserad av något fackligt uppdrag, eller känner någon kollega som är det, så är du varmt välkommen att höra av dig till avdelningen.

Studier Är du intresserad av någon facklig utbildning? Prata med vår studieorganisatör Jessica Axelson, 010-480 32 48.

➤ Vi håller en ViT-kurs (Vi i Transport) den 24–28 oktober. Anmälan senast den 9 september.

Har du frågor om arbetsmiljö eller försäkringar? Prata med vårt RSO Fredrik Ohrling, 010-480 32 45. Vid andra frågor når du oss på avdelningen på 010-480 30 11.

AVDELNING 12 MALMÖ

Vi på avdelning 12 hoppas att ni haft en underbar sommar och semester i detta fantastiska väder vi haft största delen av sommaren. Nu är vardagen för de flesta åter i det normala med jobb och så vidare.

Vi har några personer som under sommaren gått i pension. Dessa önskar vi en lycklig evig semester. Den är välförtjänt efter många år av fackligt arbete. Vi andra jobbar på för att fortsatt hjälpa er medlemmar.

Håll er gärna uppdaterade om avdelningens aktiviteter såsom möten, utbildningar och annat via hemsidan. Där finner ni även kontaktuppgifter till oss på avdelningen.

Med kamratliga hälsningar, ordförande Henrik Holmgren

Medlemsmöte Måndagen den 19 september kl 17.30 kallas medlemmar i sektion 70 (olja, bensin och gummiarbetare) samt sektion 80 (tidnings- och reklambud) till medlemsmöte på avdelning 12:s kontor, Kosterögatan 5 i Malmö (buss 32).

Styrelsen träffas kl 17.00.

På dagordningen bland annat våra kollektivavtal. Mötet sker fysiskt, men det går att delta digitalt. Länk finns på avdelning 12:s hemsida.

Välkomna önskar ordförande Maths Nilsson, 072-260 36 50.

Startpunkten hålls under kommande tillfällen:

➤ Torsdagen den 15 september kl 17.00–21.00

➤ Lördagen den 15 oktober kl 10.00–14.00

➤ Lördagen den 12 november kl 10.00–14.00

Är du intresserad av att gå utbildningen? Hör av dig till studier.12@transport.se.

Gå och rösta! Glöm inte att göra din röst hörd i valet 2022, söndagen den 11 september.

AVDELNING 16 GOTLAND

Höstens medlemsmöte/grilldag För att få en kick-off in i hösten, har avdelningen beslutat att vi även i år genomför en grilldag på höstmötet.

Öppet möte utanför Arbetarrörelsens hus lördagen den 24 september kl 11.00–14.30. Alla medlemmar är välkomna att delta.

Ta gärna med eventuell partner och barn, eller varför inte någon på arbetsplatsen som kan tänka sig bli medlem. Så stanna till en halvtimme eller två, innan ni ska lördagshandla. Avdelningen bjuder på hamburgare och grillad korv.

Anmäl er senast torsdagen den 22 september om ni vill vara säkra på att få en hamburgare. Vi behöver veta hur mycket varor vi ska köpa in.

Vi informerar om vad som hände på kongressen, och tar gärna frågor om avtalsrörelsen som börjar i oktober.

Efter sommarjobbet Begär arbetsgivarintyg, gärna med vitsord vid avslutad anställning. Bra att ha som referens och i CV när ni söker nya arbeten framöver. Vid frågor, kontakta er lokala avdelning eller Transport på direkten, 010-480 30 00.

Utbildningar i höst, tvärfackligt

➤ Introduktionsutbildning: Hålls digitalt den 21 september. Målgrupp: För dig som nyligen har blivit medlem, eller funderar på att bli medlem. Ledighet enligt studieledighetslagen, skattefritt utbildningsstipendium.

➤ Medlem i facket: Den 1–3 november. Målgrupp: Du som är medlem i något av LO:s fackförbund. Inga förkunskaper krävs. Ledighet enligt studieledighetslagen, skattefritt utbildningsstipendium. Kontakta avdelningen.

Kontakt med avdelningen: Ring 010-480 30 16 eller mejla transport.16@transport.se eller thomas.gahnstrom@transport.se / patrik.gardelin@transport.se.

AVDELNING 17 SKÖVDE-BORÅS

Representantskapssammanträde Lördagen den 17 september kl 11 (fika från 10.30) i Arbetarrörelsens hus, Borås.

Separat kallelse samt dagordning skickas till alla representantskapsledamöter.

Studier

➤ Nästa Startpunkt i Borås: Måndagen den 19 september.

➤ Nästa Startpunkt i Skövde: Måndagen den 17 oktober.

Anmälan görs till studier.17@transport.se.

AVDELNING 18 HÄLSINGLAND

Nu är vi tillbaka från våra semestrar och vi hoppas att ni också haft en skön semester.

Studier Är du nyfiken och intresserad av att lära dig mer om Transport?

Kontakta vår ordförande/ studieorganisatör Mikael

Värva en kompis – få 200 kronor!

Om du värvar en arbetskamrat får du ett Superpresentkort värt 200 kronor! Allt din kollega behöver göra är att ange ditt namn och personnummer i sin medlemsansökan. Har du flera kollegor som vill gå med? Du får ett presentkort för varje medlem du värvar! Presentkortet skickas ut då den nya medlemmens första betalning är registrerad.

SWISHA FÖRSTA AVGIFTEN!

Visste du att du direkt kan betala din första avgift och därmed snabbt bli fullvärdig medlem. Du behöver bara invänta ditt välkomst-sms med betalningsuppgifter.

TRANSPORT-ARBETAREFÖRBUNDET

Humlin på tel 010-480 33 42 eller e-post mikael.humlin@transport.se för att boka in en Startpunkt.

Har du frågor om arbetsmiljö eller försäkringar? Kontakta regionala skyddsombudet Johnny Wiklund på tel 010–480 33 41 eller e-post johnny.wiklund@transport.se.

Den 9 september är det dags för *Yrkesförarnas dag*, och vi kommer att finnas på plats vid Circle K i Hudiksvall (Glada Hudik) mellan 9.00 och 15.00. Kom gärna förbi för en fika och lite snack.

Följ oss på våra sociala medier.

➤ Transportpodden Mellersta Norrland hittar du på vår hemsida.

➤ Hemsidan: www.transport.se/avdelningar/halsingland/

➤ Facebook: www.facebook.com/transportavdl8/

AVDELNING 19 NORRA MÄLARDALEN

Nu är semestertiderna över för de flesta, och vi hoppas ni haft en riktigt bra sommar!

Repskapsmöte Lördagen den 24 september är det representantskapsmöte.

Sektionernas medlemsmöten håller på att planeras. Håll ut, inbjudan är på väg!

Gå och rösta! Det närmar sig val – Glöm inte att rösta på söndag!

Utbildningsdag För alla som är nyfikna på vad facket är har vi vår utbildningsdag, där vi under en hel dag får en introduktion i både organisation och avtal. Ett enkelt sätt att lära sig om vad facket är och hur ett kollektivavtal fungerar.

Om du är intresserad, hör av dig till vår studieorganisatör nina.larsson@transport.se för mer information.

Saknar din arbetsplats ett skyddsombud eller arbetsplatsombud? Är du nyfiken och vill ha tips & råd? Ring till avdelningen på 010-480 30 19 eller mejla till transport.19@transport.se så berättar vi mer!

AVDELNING 20 NORRA SMÅLAND

Hej! Hoppas att ni har haft en bra semester och fått tid för en välbehövlig återhämtning.

Kallelse till repskapets sammanträde: Härmed kallas alla representantskapsledamöter till sammanträde den 25 september kl 10.00. Plats kommer senare.

På dagordningen står bland annat en rapport från kongressen samt fyllnadsval.

Vill du som medlem närvara så anmäl dig till ordförande Anna Axelsson på 010-480 30 20.

Kaffe och fralla från 9.30. Har du allergier så uppger du det när du anmäler dig.

Uppsökeri Eftersom det är val i år kommer uppsökeriveckan att inträffa vecka 36 i stället för vecka 37.

Känner du att det hade varit kul att vara med ute på uppsökeri får du gärna kontakta avdelningen.

Medlemsfiske i Hökensås kommer att ske i Norra Laxagölen den 17 september mellan 00.00 och 24.00. Mer information finns på vår hemsida och på Facebook.

Längre svarstid Då vår kontorist/medlemsvärvare har valt att gå vidare med nya utmaningar så kan det bli lite längre svarstid på mejl och telefonsamtal. Vill ni vara säkra på att träffa oss så boka ett möte.

Till er som är skyddsombud på era arbetsplatser vill vi bara skicka med en påminnelse om att svara på enkäten som är utskickad.

AVDELNING 25 HALMSTAD

Hej kamrater! Vi från avdelningen hoppas att ni har haft en skön semester.

Nu börjar sektionsmötena och representantskapet!

➤ Halmstad: 13 september

➤ Gislaved: 14 september

➤ Varberg: 19 september

➤ Ljungby: 20 september

➤ Falkenberg: 21 september

Tid och plats meddelas senare.

Eventuellt kan vi anordna hybridmöten, där vi kan delta både fysiskt och digitalt.

Representantskapsmöte Torsdagen den 29 september. Tid och plats meddelas i kallelsen.

Vill du att vi ska besöka din arbetsplats? Kontakta oss så bokar vi upp ett datum.

Besök också vår hemsida www.transport.se/avdelningar/halmstad.

Kontrollera att dina uppgifter är korrekta på *Mina sidor* som du finner på www.transport.se.

Glöm inte att boka din personliga ekonomiska rådgivning, det är *gratis!* Mer info om det på vår hemsida.

Tänk på att ditt kollektivavtal ger dig bättre villkor i semesterersättning än semesterlagen gör. Läs mer om ditt kollektivavtal på Mina sidor.

Besök vår nystartade Facebooksida!

AVDELNING 26 NORRBOTTEN

Medlemsmöten i sektionerna vecka 37

Måndagen den 12 september

➤ Luleå: Avdelningsexpeditionen, Kyrkogatan 2.

➤ Gällivare: ABF-LO Hantverkargatan 26.

Tisdagen den 13 september

➤ Älvsbyn: ABF, Storgatan 25.

➤ Kiruna: ABF, Gamla Centralskolan, Mangigatan 25.

Onsdagen den 14 september

➤ Piteå: Folkets hus Munksund, Föreningsvägen 9.

➤ Övertorneå: Folkets hus, Industrivägen 3.

Torsdagen den 15 september

➤ Kalix: ABF, Strandgatan 20.

➤ Haparanda: ABF, Storgatan 82.

Alla möten börjar kl 18.00 och vi bjuder på fika.

Om du inte har möjlighet att delta fysiskt så finns det möjlighet att delta i mötet digitalt.

Information om hur man kan delta digitalt kommer via sms, på avdelningens hemsida (www.transport.se/avdelningar/norrbotten) och på Facebook.

AVDELNING 51 SYDÖSTRA SVERIGE

Vi på avdelningen hoppas sommaren varit bra!

När ni läser denna tidning så har vi genomfört kongress 2022. Passa på att ta del av vad som beslutades, som berör dig som medlem. Detta gör du genom att vara med på våra medlemsmöten.

Planerade medlemsmöten

➤ Sektion 1 Nordöstra Skåne: Torsdagen den 15 september på lokalkontoret i Kristianstad, 17.30.

➤ Sektion 2 Blekinge: Onsdagen den 21 september i Socialdemokraternas lokal i Karlshamn, 18.00.

➤ Sektion 3 Kronoberg: Onsdagen den 14 september i ABF:s lokal i Växjö, 18.00.

➤ Sektion 4 Kalmar: Måndagen den 19 september på lokalkontoret i Kalmar, 18.00.

Arbetsplatsbesök Har du frågor eller funderingar? De kan handla om vilka vi är, om din anställning och definitivt om din arbetsmiljö. Passa då på att kontakta avdelningen och bjud in oss för ett besök hos er.

Planerade utbildningar hösten 2022

Startpunkten, en facklig introduktionsutbildning:
Vi lär oss vad facklig kamp givit oss under åren, vad vi gör nu och vad vi vill göra i framtiden. Här fokuserar vi på frågor som berör dig och din arbetsplats, hur vi kan påverka och vilken roll man själv har som medlem.

Kursdatum under hösten:
➤ Tisdagen den 13 september i Växjö.

➤ Torsdagen den 15 september i Växjö.

➤ Onsdagen den 28 september i Oskarshamn, 17.00–21.00.

➤ Torsdagen den 29 september i Kristianstad, 17.00–21.00.

➤ Onsdagen den 5 oktober i Kalmar, 17.00–21.00.

➤ Torsdagen den 29 september i Kristianstad, 17.00–21.00.

➤ Onsdagen den 2 november i Oskarshamn, 17.00–21.00.

➤ Onsdagen den 9 november i Kalmar, 17.00–21.00.

Obs! Mer info hittar du på vår hemsida, Avd. 51 Sydöstra Sverige | Transport!

Avtalspunkten:
Vet du dina rättigheter och skyldigheter? En lokal ombudsman utbildar dig som medlem i det avtal som gäller på din arbetsplats.

Vi håller på att planera dessa Avtalspunkter och försöker att hålla dem så nära dig som medlem som möjligt.

Det gäller transportavtalet, tidningsbudsavtalet, gummiverkstadsavtalet, bevakningsavtalet och bemanningsavtalet samt om du arbetar inom något annat av Transports avtal. Kontakta avdelningen om du är intresserad.

Information kommer på vår hemsida så fort vi planerat ett datum. Vi bjuder på fika under utbildningarna.

Är du som medlem intresserad, eller känner du kanske någon som funderar på att bli medlem? Vill du veta vad facket gör i dag, eller vill du veta mer om dessa utbildningar? Kontakta avdelningen på 010-480 30 51 eller transport.51@transport.se.

Det finns ännu fler utbildningar för medlemmar/ förtroendevalda. Ta kontakt med avdelningen för mer information.

Våra kontaktuppgifter:
➤ 010-480 30 51.
➤ transport.51@transport.se.

AVDELNING 88 DALARNA

Vill du veta mer om vad du ska tänka på vid en anställning? Du kanske har frågor angående ditt kollektivavtal, eller hur du kan vara med och påverka din arbetsmiljö? Eller vill du gå en facklig utbildning? Du kanske har frågor angående försäkringar?

Kontakta oss via mejl transport.avd88@transport.se eller ring direkt till avdelningen på tel 010-480 30 88.

VÅR LÄGENHET I SÄLEN

...finns ute på hemsidan för uthyrning.

Där finns även bilder och en beskrivning av lägenheten, så planera in sensommarens och höstens fritidsaktiviteter.

Det är bara att boka genom att ringa direkt till avdelning 88 och prata med Anna, 010-480 30 88.

Man kan gå in på salen.se för utbud. Det finns även bra fiskevatten i norra Dalarna, möjlighet till fjällvandring och en fantastisk natur för vila och rekreation.

Sektion 4 anordnar en familjehelg den 10–11 september vid Knivsjön i Nyhammar, med fiske (regnbåge) och grillning.

I anslutning till familjeaktiviteterna kommer sektionen att ha sitt nomineringsmöte kl 10.30 på lördagen.

Alla sektionsmedlemmar önskas varmt välkomna till denna familjehelg!

Stämmer dina medlemsuppgifter?

➤ Har du fått nytt jobb eller blivit arbetslös?

➤ Har du varit långtidssjukskriven, föräldraledig eller börjat studera?

➤ Har du fått högre eller lägre lön?

➤ Har du flyttat, bytt mobilnummer eller e-postadress?

Då är det dags att uppdatera dina medlemsuppgifter. Ändringar gör du enklast genom att logga in på **Mina sidor** på **transport.se**.

Du kan även ringa Transport på **010-480 30 00**, eller höra av dig till din lokalavdelning (kontaktuppgifter hittar du på hemsidan under fliken **Avdelningar**).

HÄR FINNS VÅRA AVDELNINGAR

Det är arbetsplatsens ort som avgör vilken avdelning du tillhör. Med undantag för dig som är hamnarbetare eller jobbar inom flygbranschen – du tillhör i stället någon av våra hamnavdelningar (1 och 2) eller flygavdelningen (46).

Läs mer på förbundets hemsida, www.transport.se.

1 Norrland/ Mellansverige, avdelning 1 (hamn).
2 Syd- och Västsverige, avdelning 2 (hamn).
3 Göteborg, avdelning 3.
4 Östergötland, avdelning 4.
5 Stockholm, avdelning 5.
6 Värmland, avdelning 6.
7 Södermanland, avdelning 7.
9 Örebro, avdelning 9.
11 Gästrikland/ Norduppland, avdelning 11.
12 Malmö, avdelning 12.
14 Helsingborg, avdelning 14.
16 Gotland, avdelning 16.
17 Skövde-Borås, avdelning 17.
18 Hälsingland, avdelning 18.
19 Norra Mälardalen, avdelning 19.
20 Norra Småland, avdelning 20.
25 Halmstad, avdelning 25.
26 Norrbotten, avdelning 26.
28 Umeå, avdelning 28.
32 Mellersta Norrland, avdelning 32.
41 Uppland, avdelning 41.
46 Märsta, avdelning 46 (flyg).
51 Sydöstra Sverige, avdelning 51.
55 Bohuslän/Dalsland, avdelning 55
88 Dalarna, avdelning 88.

Hektisk höst

Sommaren går mot sitt definitiva slut och kvällarna blir allt mörkare och kallare.

Är vårt samhälle på väg i samma riktning? Ja, nog finns det fog för viss oro, men samtidigt är det ju i såna lägen som ens kamplust väcks lite extra.

VI STÅR INFÖR faktum att världen mer eller mindre står i brand. Krig härjar nära oss. Och här hemma har priserna på det mest väsentliga för vanligt folk, såsom mat, el och bränsle, rusat till synes okontrollerat.

Utöver detta väntar ett riksdagsval och därefter en oerhört tuff avtalsrörelse. Som krydda på moset ska vi som förbund genomföra vår kongress i Örebro den 26–30 augusti *(denna krönika skrevs innan kongressen)*.

MEN FÖR ATT kunna bringa reda i dessa oroliga tider behöver vi som alltid fler och aktiva medlemmar inom vårt förbund.

➤ Du som funderar på att aktivera dig: Ta kontakt med din lokalavdelning och erbjud din hjälp och stöd till oss. Vi behöver dig!

➤ Och du som läser detta men inte är medlem: Bli medlem. Tillsammans blir vi starkare.

> ”Transports kongress i slutet av augusti kommer att staka ut vår framtid. Vi ska besluta om vad som är förbundets viktigaste frågor framöver.

➤ Du som är medlem: Se till att värva en arbetskamrat och få en medlemsvärvarbonus.

TRANSPORTS KONGRESS I slutet av augusti kommer att staka ut vår framtid. Vi ska besluta om vad som är förbundets viktigaste frågor framöver. (Läs mer om kongressbesluten i denna tidning och på transport.se.)

Varje Transportavdelning har utsett sina ombud. Hör av dig till din avdelning om du vill veta vilka ombud som företräddes just dig.

VAD GÄLLER RIKSDAGSVALET andra helgen i september så upprepar jag min tidigare uppmaning: Gå och rösta, gör din röst hörd och rösta rött!

En röd regering är det bästa för svenska arbetare alla dagar i veckan. Den som påstår annat är fel ute.

AVTALSRÖRELSEN DRAR I gång till hösten med avtalsråd för varje enskild avtalsgrupp, där yrkesaktiva medlemmar deltar för att processa fram vilka krav och vilka frågor som är viktigast för just den yrkesgruppen.

Vi ska givetvis eftersträva faktiska reallöneökningar för våra medlemmar i den kommande avtalsrörelsen. Om detta ska ske genom medverkan i en LO-samordning är jag dock personligen inte helt säker på. Vårt förbund kommer att välja den väg som gynnar våra medlemmar bäst.

Allt gott, mina förbundsvänner. ■

Tommy Wreeth, stolt förbundsordförande.

TRANSPORTARBETAREFÖRBUNDET
1897

POSTTIDNING B
Transportarbetaren
Box 714, 101 33 Stockholm

DETTA ÄR EN ANNONS.

VISION X

PREMIUM LED LIGHTING SOLUTIONS

KRAFTFULLA KANONER

Vision X Adventure-lamporna med 120W och multioptik ger både längd och bredd på ljuset. Halo-effekten skapar även ett effektfullt utseende.

BLACKOFF CORNER KIT

Levererar mer än fyra gånger så mycket ljus som standard corner lights. Halo-funktionen ger hög igenkänning för den som både vill se och bli sedd.

(Endast som option vid fabriksbeställning)

SOLSKYDDS-KIT

Vision X erbjuder flera solskyddskit med LED-ramper infällda i solskyddet. Med minimal inverkan på luftmotstånd, men mer ljus än ett knippe xenonlampor.

GRILL-KIT (ÖVRE)

Ett helt nytt LED-ljuskit för den nya generationen lastvagnar. Med en 30" XPL-curved ramp med halo-funktion som ger ett fantastiskt ljus.

GRILL-KIT (NEDRE)

En av våra mest populära produkter som finns i ett antal olika varianter med både singel och dubbel LED-ramper, med och utan halo.

NEW GENERATION OF LIGHT
Vision
Global Lighting Systems
SINCE 1997
VISIONXEUROPE.COM

Du beställer dina belysningskit från din Volvo Lastvagnar återförsäljare som även utför monteringen. Har du frågor angående Vision X produkter eller speciella önskemål, kontakta oss på Rindab så hjälper vi dig!

RINDAB

Distributör: AB Rindab, Svarvarvägen 14, 132 38 Saltsjö-Boo, 08-747 24 80
info@visionxeurope.com | www.visionxeurope.com | www.rindab.se